

SAĞLIK-İLAÇ

MEDYA

Oturum Başkanı: Ecz. Mehmet Domaç
İst. Eczacı Odası Başkanı

Konuşmacılar: Ecz. Kazım Dinç
Sağlık Bakanı

Ata Soyer
T.T.B. Merkez Konseyi üyesi, yazar, gazeteci

Ecz. Hadi Tomruk
İstanbul Eczacı Odası Denetleme Kurulu Başkanı

Nail Güreli
Gazeteciler Cemiyeti Başkanı, yazar, gazeteci

İÇİNDEKİLER

Sunu	67
Ecz. Mehmet Domaç	68
İst. Eczacı Odası Başkanı	
Ecz. Kazım Dinç	69
Sağlık Bakanı	
Dr. Ata Soyer	75-101-103
Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Üyesi	
Ecz. Hadi Tomruk	81-100-105
İst. Eczacı Odası Denetleme Kurulu Başkanı	
Nail Güreli	90-99-102
Gazeteciler Cemiyeti Genel Başkanı Gazeteci-Yazar)	

SUNU

İnsanların sağlıklı yaşamasının en önmlı koşulu sağlık hakkında bilgili olması, sağlığına özen göstermesidir.

Bilgiler hızla eskimekte, yerine süratle yeni bilgiler üretilmektedir. Özellikle hastalıklar, ilaçlar hakkında bilgilerin hızla yenilenmesi yaşam süresini uzatmakta, yaşam kalitesini arttırmaktadır.

Bilgi çağında olduğumuz gerçeğini iyi özümsersek bilgilerin hızla eskidiğini, sürekli yeni bilgilerin üretildiğini görebiliriz. Söz konusu bilgilerin aktarılmasında ve doğru kullanılmasında medyaya önemli görevler düşmektedir. Sağlık-medya, ilaç- medya ilişkisi toplumsal yarar açısından kullanıldığında önemli sorunların aşılacağı gerçeği yadsınamaz.

Sağlık-medya,ilaç-medya ilişkisi insan ve toplum sağlığı unutulurak tamamen ticari amaçla kullanıldığında toplumsal yararın aksine çok büyük yaralarla karşı karşıya kalınabilir.

İlaç, sağlık, medya ilişkisi ticari amaç dışında kullanılmalı, toplum yararı öne çıkarılmalıdır.

Sağlık - İlaç- Medya açık oturumu söz konusu amaçla düzenlenmiştir.

*Ecz. Mehmet DOMAÇ
BAŞKAN*

Ecz. Mehmet Domaç

Sayın Bakanım, Değerli Meslektaşlarım, Sayın Genel Müdür, meslek odalarının değerli başkanları, değerli öğretim üyelerimiz, Gazeteciler Cemiyetinin değerli başkanı, hepiniz Eczacılık Günü kutlamalarına hoş geldiniz.

Bu yıl mesleğimizin akedemik olarak başlangıcının 155. yılı. Mesleğimiz oldukça değişik aşamalardan geçerek bu güne geldi. Zaman zaman çok sıkıntılarımız olduğu bir gerçek. Sorunlarımızı aşmakta meslektaşlarımızın direnci ve son yıllarda bizim için çok önemli olan bir meslektaşımızın Sağlık Bakanı olması ve sorunlarımıza çok sıcak yaklaşması, sorunlarımızın aşılmasında çok yararlı olmuştur. Bundan sonraki çalışmalarımızda sayın bakanımızı da görmek istiyoruz. Sizlerle de sanıyorum çok büyük sorunları birlikte aşacağız.

Değerli meslektaşlarım, ülkemizin sıkıntılı günlerden geçtiğini biliyoruz. Bu sıkıntılı günlerde, hepimizin kendimize özgü özverileri olması gerektiği açık. Bu özverili davranış için hepinize şimdiden teşekkür ediyorum. Çünkü ülkemizde sağlık hizmetini sürdürmek bu günlerde oldukça zor. Sağlık hizmetini sürdürmekte verdiğiniz çaba için de ayrıca sizlere teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanımız onur verdiler, şeref verdiler, bize katıldılar. Ben kendilerini kürsüye davet ediyorum. Teşekkür ediyorum.

Ecz. Kazım Dinç

Çok değerli meslektaşlarım, aziz arkadaşlarım. Böyle değerli günde, böyle sine anlamlı bir günde sizlerle beraber olmak beni son derece mutlu etti. Ve bu mutluluğu da sizlerle paylaştığım için ayrıca onur duyuyorum. Hepinizi sözlerime başlamadan önce saygıyla selamlıyorum.

Bu gün biliyorsunuz eczacılık günü ve bizim mesleğimizin en önemli günlerinden bir tanesini yaşıyoruz. Böyle bir günde size en azından, neler yaptık, neler yapacağız onun muhasebesini yapayım istedim. Daha doğrusu bir ibra alayım istedim. Onun için gelirken de hemen şuraya notlar düştüm, neler yapmışız diye.

5 ay gibi bir süre içinde mesleğimiz açısından oldukça önemli kararlar almışız. Önemli hizmetleri yerine getirmişiz. Bunlardan bir tanesi kozmetik kanunu, biliyorsunuz kozmetik kanunu çıkarttık ve onun yönetmeliğini de yayınladık. Ondan sonra eczanelerle ilgili gene hepimizi son derece rahatsız eden camlar boyansın mı, boyanmasın mı meselesi ve metrekafe tartışması vardı. Onu da sanıyorum ki sizlerin arzusu doğrultusunda düzelttik ve yerine getirdik.

Bunun yanında eczacı odalarımız için son derece - bunu ben daha önce de yaşadığım için- yararlı olduğuna inandığım etiket konusu vardı. Etiket konusunu da Sağlık Bakanlığımız ve TEB'le ortaklaşa bu konuda bir yönetmelik hazırlayarak onlara yetki verdik. Şimdi Odalarımız da rahat nefes alır duruma geldiler. Sizlere daha iyi hizmet verebileceklerini ümit ediyorum.

Biliyorsunuz, kamuda çalışan eczacı arkadaşlarımız yıllardan beri süren bir haksızlıkla karşı karşıya idiler. Son derece düşük ücretlerle, yan ödemelerle çalışıyorlardı. Onların konumunu da iyi bir duruma getirdiğimizi ümit ediyorum. Önümüzdeki yıl içerisinde onları tekrar yeni baştan, diğer doktorların konumuyla beraber değerlendirip daha iyi hale getireceğiz. Ama ilk etapta yapabildiğimiz sanıyorum ki yaptık.

Ayrıca radyo formastik yönetmeliğini çıkarttık. İlaçlarda biyoyararlanım yönetmeliğini de çıkartıyoruz. Yurtdışından ithal edilecek ilaçların üretim yerlerinin kontrolü ile ilgili bir yönetmelik çıkarttık.

Bu da son derece önemli ve biliyorsunuz yurtdışından ithal etmiş olduğumuz ilaçların orada ne şekilde imal edildiklerini bilmiyorduk. Bu güne kadar gelen ilaçların ne şekilde imal edildiğini bilmiyorduk. Şimdi yeni çıkan yönetmeliğe göre müfettişlerimizi de yetiştirdik. Onlar ithal edilen ilaçların yerinde kontrolünü yapıp, ancak Türkiye şartlarına uygundur, hijyenik şartlara uygundur raporunu verdikten sonra ithal müsadese veriyoruz. Yani bilmek istiyoruz ki bu ilaçlar ülkemizde halkımız tarafından rahatlıkla kullanılabilirsin. Bunu da bu şekilde, yakın bir zaman içerisinde gerçekleştirdik.

Kamu kurumu ilaç ödemelerinde sorunlar olduğunu biliyoruz. O konuda Maliye Bakanlığı'na bir yazı yazdık. Onu isterseniz size okuyayım;

"Bakanlığınıza intikal ettiği üzere, serbest eczanelerin ciddi bir sorunla karşı karşıya oldukları tesbit edilmiştir. Ülkemizde 15.000 serbest eczane yaygın olarak hizmet vermektedir. Halkımızın ilaç ihtiyacı büyük ölçüde bu eczaneler tarafından karşılanmaktadır. Bilindiği gibi saymanlıklarca geri ödemesi yapılan ilaç özlük hakları içerisinde değerlendirilmektedir. Bu ödemelerin bazı yerlerde yapılmadığı veya aksadığı izlenilmektedir. Bu aksamalar eczanelerin hasta reçetelerini karşılayabilmek üzere ihtiyaçları olan ilaçları teminlerinde sıkıntıya yol açmakta. Bu ise hastanın ilacını alamaması sonucunu yaratmaktadır. Konunun önemine binaen eczanelerle ilgili ödemelerin aksamadan yapılabilmesinin temini amacıyla ilgililere gerekli teminatın verilmesi hususunda emirlerinizi arz ederim" diye benim imzama taşıyan bir yazı yazdık.

Şimdi burda son derece hepimizi yakından ilgilendiren bir konu, ödemelerde Maliye Bakanlığı ile yapmış olduğumuz görüşmelerde onlar şunu ifade ediyorlar. Diyorlar ki "ödeme yapılması gibi bir konu söz konusu değil. Son derece oradaki saymanlıkların ödenek talebinden bulunmaları lazım" diyor. Ödenek talebinde bulunmadıkları için de biz tabii ödenek gönderemiyoruz. Daha önceden avans olarak ödenek gönderiliyordu veya diğer ödeneklerden karşılanıyordu. Bunu Maliye Bakanlığı ödeneklerin nereye harcandığını bilebilmesi bakımından bunu gündeme getirmiş. Böyle bir tebliğle de defterdarlıklara ulaştırmış. Şimdi biz onun gene eskisi gibi ilaç konusunda bir şeikle dönmesi için çaba sarfediyoruz. Bilmiş olmanız bakımından söyledim. Yani Bakanlık olarak özellikle bakanınız olarak son derece gecemizi gündüzümüze katıyoruz, bazen hakikaten işte diğer bakan arkaşımızla, onun personeliyle birlikte bu konuları hemen anında çözmek için çaba sarfediyoruz. Bir de bildiğiniz gibi bazı ilaçların bütçe uygulama talimatı içinde olmadığı, bazılarının girdiği, bazılarının girmediği söz konusu vardı. Bundan önceki senelerde bir çok ilaç bütçe uygulama talimatı dışında kaldı ve bu sene biz birazcık belki geciktirdik bütçe uygulama talimatını, ama istediğimiz gibi çıkarttığımızı sanıyorum. Onda da nereden bakarsanız hiç yoktan bir haftalık bir mücadeleimiz oldu. Orada Sayın Domaç'a, Sayın Kamacı'ya ve diğer bizim TEB başkanı Ahmet Uras Bey'e, ayrıca Kemal Bey'e de huzurlarınızda teşekkür ediyorum. Aynı şeyi söylüyorum.

Gerçekten biz son anda bunu kararname imzalanırken daha doğrusu çıkarken son anda durdurduk. Hatta basılmıştı. Basımdayken durdurdum ben ve ondan sonra düzelttik Sayın başbakanla görüştük. İkinci jenerasyon antibiyotiklerin girmesini sağladık. Polivitaminlerin girmesini sağladık. Gerçi mineral kombinasyonlar girmede ama polivitaminler girmiş oldu. Bu şekilde size 7.5 trilyon liralık bir gelir sağlamış olduk. Eczacı camiasına, tüm eczacı arkadaşlara 7.5 trilyonluk hayli bir kapı açılmış oldu.

Şimdi bunlar aklımıza gelenler, yaptıklarımızdan . Bir de yapacağımız işler var. Yapacağımız işler de biliyorsunuz 6643 sayılı yasa mecliste. Onun çıkartılması için önümüzdeki günlerde çabalarımız devam ediyor. Danışma kuruluna söyledik. Çıkartabilir miyiz diye. Belki de bunu kanun hükmünde kararnemeyle çıkartma yönüne gideceğiz. 6197 'li kanun, o da hazır sayılır. Onu da önümüzdeki günlerde meclise sunacağız.

1262 sayılı ilaç ruhsatlarıyla ilgili kanun da hazır. Onu da gene başbakanlığa sunacağız ve orda bir de ilaçların dağıtımı ve saklanmasıyla ilgili yönetmelik hazırlıyoruz. O yönetmeliği de 10-15 günlük bir süre içinde gündeme geleceğini ve onu da Bakanlar Kuruluna sevkedeceğimizi ümit ediyorum.

Bu arada bir de gene sizleri oldukça meşgul eden, özellikle taşradaki eczaneleri meşgul eden bir konu vardı, o da ödemeler. Biliyorsunuz Defterdarlıktan, Gelir Müdürlüklerinde veyahut da Sağlık Müdürlükleri'nden doğrudan doğruya yapılıyordu. Şimdi bulundukları mahallere döndürüyoruz. Yani daha yaygınlaştırıyoruz ve bulunduğunuz mahaldeki hastanelerden ve ilçelerde mal müdürlüklerinden reçete bedellerinizi alabileceksiniz. Şimdi bir şey daha okuyacağım size onu da okuduktan sonra sizlerden müsaade isteyeceğim.

"Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlığı'na;

Türkiye'de imal edilen tıbbi ve ispençiyari müstahzarlarla, jenerik preparatlar ve kodeks ampüllerinin fiyatlarına dair kararın yürürlüğe konulması Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nan 30.11.1984 tarihli ve 303 sayılı yazısı üzerine 14.5.1928 tarihli ve 1262 sayılı kanunun 4.1.1943 tarihli ve 4348 sayılı kanunla değişik 7. maddesine göre Bakanlar Kurulunca 4.12.1984 tarihinde kararlaştırılmıştır.

İlaç fiyatlarıyla ilgili Bakanlar Kurulu kararının 3. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 3; ilaç imalatçılarının yıllık karı firmanın satış gelirlerinin %15'ini, münferit ilaçlar için ise ilacın yıllık satış tutarının %20'sini geçemez. Depocu satış fiyatı, imalatçı satış fiyatına azami %10, perakende satış fiyatı da depocu satış fiyatına azami %35 ilave edilerek bulunur diyoruz. ilaç tanıtımı ilacın maliyetinin %5'ini geçemez."

Böylece bu kararnameyi başbakanla dün görüştüm ve kendisine eczacılarımızın maddi sıkıntı içerisinde olduklarını anlattım. Kendileri de dikkatle dinlediler ve böyle güzel bir günde benim de bu müjdeyi vermeme kendileri de arzu ettiler. Bu kararnamenin çıkabileceğini ifade ettiler. Ben de ondan aldığım cesaretle bu gün, burada sabah arkadaşlarımızın huzurunda bu kararnameyi imzaladım ve pazartesi günü de Bakanlar Kurulu'nda imzaya açacağız.

İlk önce Başbakanlık Kanunlar Kararlar Dairesi'ne gidecek oradan aldıktan sonra da kendim özellikle mesai sarfederek Bakan arkadaşlarıma bu kararnameyi haziran ayı gelmeden imzalatacağımı ümit ediyorum.

Böyle bir günde sizlerle beraber olduğum için son derece mutluyum ve sizlere iyi bir müjde verebildiysem, sizlere bir nebze dahi katkıda bulunabildiysem son derece mutlu olurum, zaten de mutluyum. Onun için bundan sonraki çalışmalarınızda, yaşamınızda hepinize sağlık, mutluluk ve başarı diliyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

Ecz. Mehmet Domaç

Arkadaşlar Sayın bakanımızın yurtdışından misafirleri var. Onun için aramızda bulunamayacaklar. Biz açık oturumumuza devam edeceğiz. Şimdi Sayın Bakanımızı uğurlamak istiyoruz. Kendilerine çok teşekkür ediyoruz.

Değerli meslektaşlarım, 14 Mayıs'ı biliyorsunuz, biz bir bayram havasından çok bir bilgi alış verişi ve bir düşünce alış verişi şeklinde geçiriyoruz. Mesleğimize bu konuda katkılar olması, geleceğe ışık tutması açısından açık oturumlar, paneller, kongreler şeklinde yapmış olduğumuz düzenlemelerle sizlerle düşünce alış verişi içerisinde bulunmanın çabası içinde oluyoruz.

Bu yıl ki 14 Mayıs'da ilk açık oturumumuz bu gün Sağlık-İlaç- Medya, yarın ise yine saat 14.00'de bu salonda, Avrupa Gümrük Birliği'nin İlaça Etkileri hakkında bir açık oturumumuz var. O da bizi çok yakından ilgilendiriyor.

Ben bugün kü açık oturumun yöneticisi olarak şimdi açık oturuma katılan ve sizlerle söyleşecek olan konuklarımızı çağırarak istiyorum.

Sayın Nail Güreli, Gazeteciler Cemiyeti Başkanı, yazar, gazeteci,

Sayın Ata Soyer, T.T.B. Merkez Konseyi üyesi, yazar, gazeteci

Yine bizden biri Ecz. Hadi Tomruk, İstanbul Eczacı Odası Denetleme Kurulu Başkanı

İki konuşmacımız daha vardı programda, bir tanesi Sayın Nurettin Sözen'di. Annesinin çok büyük bir rahatsızlığı var. Kendisi gelemeyeceğini beyan etti. Metin Akpınar, kendisi sanatçı biliyorsunuz. Bize, bugün hastane dizisi ile ilgili çekimleri olduğunu onun için de gelemeyeceğini dün akşam belirttiler. Zaman zaman bu tür olaylarla karşılaşyoruz. Gönül isterdi ki bütün konuşmacılarla söyleşelim. Biz daha önce kendi aramızda hiç konuşmadık. Burada kısaca sorarak, arkadaşlarımızdan kimin başlamak istediğini hemen kararlaştırabiliriz sanıyorum. Sayın Ata Soyer'den başlayabiliriz. Biliyorsunuz son yıllarda sağlık-ilaç-medya kamuoyunda çok tartışılır hale geldi. Medyanın giderek dünyayı değiştirdiği, globalleşen dünyada, dünyanın medya vasıtasıyla özellikle televizyonlar vasıtasıyla bir küçük köy haline geldiği, hatta öyle olaylarla karşılaşırız ki bir gün sokakta giderken iki hanım birbiriyle kavga ediyordu. Bir tanesi diğerine şöyle söyledi. Seni Kanal 6'ya verip rezil edeceğim . Artık sokak kavgalarına dahi medya ve televizyon ilişkileri giriyor. Zaman zaman gazetelerde, televizyonlarda, dergilerde, ilaç hakkında, sağlık hakkında önemli haberler görüyoruz. Ama zaman zaman bu haberlerin eksikliklerini, bilimsel eksikliklerini de görüyoruz. Hatta bunların belirli kaynakların bilimsel olmadığını, şarlatanlık boyutuna vardığını, gazete ilanlarından, işte Polen'di, çin çayıydı gibi hepiniz biliyorsunuz, bir sürü ilanlar görüyoruz, hiç bilimle alakası olmayan olgular bunlar.

İşte bir haftada on kilo zayıflayacaksınız gibi, Polen gibi, her derde dava ilanlar görüyorsunuz. Bazı gazetelerde, yeni kişilik kazandıran ilaç diye yayınlar görüyoruz, televizyonda bazı açık oturumlar oluyor. Hepiniz zakkum olayını hatırlarsınız. Bu açık oturum sonucunda insanlar Marmaris'lere turlar düzenledi. Marmaris'de otellerde yerler bulunamadı. İnsanlar zakkum yaprakları toplayıp, kaynatıp içiyorlar. Hatta ölenler de oluyordu. İşte bu yanlış bilgilendirmeleri ortadan kaldırmak, sağlık alanında, ilaç alanında, medyanın yaklaşımını ortaya çıkarabilmek ve medyayı yönlendirenlerin ne şekilde yönlendirdiğini açıklığa kavuşturabilmek açısından bu açıkoturumu düzenlemiş bulunuyoruz.

Umut ederiz yararlı olur. Ben ilk sözü Sayın Ata Soyer'e veriyorum. Buyurun Sayın Soyer.

Dr. Ata Soyer

Teşekkür ederim. Hepinizi saygıyla selamlarım arkadaşlar. Bayramınız kutlu olsun. Mehmet Domaç arkadaşım bu panelle ilgili beni davet ettiği zaman kendisine ben bu işten fazla anlamıyorum, ama beklentinizi söyler-seniz ona göre bir şeyler toparlar gelirim demiştim. Sağ olsunlar bu konuda davetlerini tekrarlayınca en azından gazete küpürlerinden, bu konuda yapılmış araştırmalardan ve sürekli iletişimde olduğumuz sağlık muhabirlerinden bir takım bilgiler toparlamaya çalıştım. Daha çok bunlara ilişkin bilgileri aktarmaya çalışacağım.

Sağlık ve medya konusunda, gerek Tabip Odaları gerek Eczacı Odaları, gerekse diğer sağlık meslek birlikleri çeşitli toplantılar da yapmış. Onların da bir takım sonuçları var. Onları bilgilerinize sunup, belki bir tartışma zemini oluşturabiliriz diye düşündüm. Her şeyden önce başlamadan bir takım küpürleri size aktarıp, konunun bir zeminini sunmak istiyorum. Bu haberlerin çoğunu aslında biliyorsunuz, ama bir ısınma turu açısından daha çok da olumsuz diye yakaladıklarımı aktarmak istiyorum;

- Allerjinin yeni yüzü,
- Amerika AIDS'den korunuyor
- Kadınların korkulu rüyasına son

- A vitaminli krem gençleştiriyor
- Frenk 200 mucizesi
- İlaç yerine şifalı bitki

Bunu aslında arttırmak mümkün. Aslında haberlerin hepsi böyle değil ama ben en olumsuzlarını mümkün olduğu kadar seçmeye çalıştım.

Şimdi arkadaşlar, bu konuda çeşitli araştırmalar yapılmış, bu araştırmaların bir kısmının sonuçlarını size aktarmak istiyorum.

Bir tanesi Ankara Tıp Fakültesi farmakoloji bölümünde öğretim üyesi olan Cankat Tulunay'ın 1987'de yaptığı bir araştırma. Bana oldukça ilginç geldi. Gerçi araştırma 1987'de, ama kendisini tekrar arayıp, bu araştırmayı yenilediniz mi diye sorduğumda "değişen bir şey yok ki" dedi.

Şöyle bir şey var. 50 gün bütün günlük gazeteleri tarıyorlar. Burada sağlık ve ilaçla ilgili haberlerin dökümünü yapıyorlar. Bunların çeşitli özelliklerine göre de dağılımını yapıyorlar. Şimdi şöyle bir ilk sonuç var. Günlük gazetelerde sağlık haberleri ne kadar yer tutuyor % olarak hesaplamışlar. Ortalama %2.05 civarında. Burda Sabah Gazetesi %0.22 ile en alt sırada yer alırken, Cumhuriyet Gazetesi %3'le en fazla sağlık haberi yayınlayan gazete durumunda. Sağlık haberleri içinde de ilaç haberleri %1.92 ile %25 arasında değişiyor. Ama ortalama %10.96 civarında. Haftalık dergilerde ise Gölge Adam %0.89, sanıyorum Yeni Gündem o zaman çıkan bir dergi %6.25 civarında. Bunları niteliklerine göre test ediyorlar. Nitekim şöyle bir takım sonuçlarımız var. Şimdi bu ortalama rakamlardır. Doğru haber oranı %49.3. Bütün 50 gün boyunca taranan gazetelerde doğru haber oranı %49.3. Bunların %30.45'i aydınlatıcı haber, %27.8'i tüketimi arttırıcı haber. Ama yanlış haberler arasında bu oran %70'lere varıyor. Tüketimi arttırıcı derken, şöyle haberleri tüketimi arttırıcı olarak söylenmiş. Örneğin bir kişi bir sorundan söz ediyor. Gazete de köşesi olan ya hekim ya bir sağlıkçı vatandaşı da işte size günde üç tane "İnsülon" öneririm, bunu alırsanız hiç bir şeyiniz kalmaz, ya da işte "dideral". Ve bir dert köşesi, hekimlerinden birinin %80'nini "dideral" oluşturuyor. Tüketimi azaltıcı etkisi olan haberler ya da yazılar gene bakıyorsunuz %16.7. Gene ilginç bir saptaması var hekimin.

Bir gazete ismini vermiyor. Kendisine sorduğumda öğrenemedim. 50 gün boyunca %100 yanlış haber yayınlıyor. Hangisi olduğunu bilmiyorum. Bilsem söyleyecektim. Şimdi hemşirelikle ilgili İzmir'den bir hekimin bir araştırması var. Onlar da Haziran 1984 ile Mayıs 1985 arasında 5 günlük İzmir basınlarını taramışlar. Onlar da duygu tonlarına göre, haberlerin sağlık personeline yaklaşımına göre bir değerlendirme yapmışlar. Olumsuz duygu tonu olan %10-15 civarında bir haber olduğu söylüyorlar ve genellikle de hemşirelikle ilgili haberlerin gene klişeleşmiş anlatımla dolu olduğunu saptamışlar. Olumlu diye saptadıkları haberlerin başında da işte sıhhat dağıtan melekler imajının ön planda olduğunu söylüyorlar. İzmir'te 1992'de yapılmış bir araştırma var. Arkadaşların aktardığı, bunlarda Kocaeli Gazetesi diye bir gazeteyi 362 gün boyunca tarıyorlar ve burada yayınlanan haberlerin ancak %16'sının eğitici olduğunu, eğitici yayınlarında %25'nin eksik, %3.5'nin yanlış olduğunu saptıyorlar. Yine birtakım saptamaları var. Sağlık haberlerinin kişisel davranış ve sorumluluklar çerçevesine oturtulduğunu belirtiyorlar ve genellikle de sağlık haberlerinin magazin ve kadın sayfalarında yoğunlaştığını bir dolgu maddesi olarak kullanıldığı gibi saptamaları var.

Bu konuda son örneğide dergilerden vermek istiyorum. Biliyorsunuz 80'li yılların bir olgusu olarak haftalık haber dergiciliği ön plana çıktı. Aktüel, Tempo, Nokta işte daha evvel Yankı vardı. Burda sağlık haberlerinin genel bir dökümünü değerlendirdiğimiz zaman da cinsellik konularıyla, psikolojinin sağlık haberlerin içinde ön planda olduğunu saptamamız mümkün. Bir de burada sizlerin de iyi ilgisini çekmiş olabilir. İlginç başlıklar görüyoruz. Yani haberin içeriğinden bağımsız bir başlıkçılık gelişmiş. Burda mesela, bir kaç başlık örneğini vermek istiyorum. Bir tanesi hekim sorunlarıyla ilgili dertli derdini yanmış, dertsiz türkü sanmış. Başlık bu ama aşağıda başka haber var. Erkeklerin andropoz sorunlarıyla ilgili, tüfeği duvara astım. Şimdi şimdi yani böyle bir başlıkçılık meselesi var. Bir de çok edebi yazılar var. Sağlık haberine bir giriş, onu da aktarmak istiyorum. Benim çok ilgimi çektiği için monitörün ekranındaki ışıklı nokta kalbin atışlarıyla birlikte hıçkırık tutmuş gibi sıcınyarak ilerliyordu. Sedyede kanlar içinde bir hasta yatıyordu. Çarşaf kızıla boyanmıştı. Tek kolu sedyeden sarkmış, kafasından oluk oluk kan akıyordu. Bu bir haftalık dergide sağlık haberine giriş. Her halde acil

sorunlarla ilgili şimdi bunun ayrıntısına daha fazla girmeyeceğim, belki tanışmada bunu deşmek mümkün olabilir.

Bir de sağık muhabirliğı var ve genellikle de kitle örgütlerinde bulunan arkadaşların en yakın diyalog kurduğı insanlar sağık muhabirleri ve genellikle de olumlu ilişkiler kurduğum arkadaşlarımız buralara panele gelirken yani nedir sorunlarımız? Hiç olmazsa aktarabilir misiniz diye. Sanıyorum Gündüz arkadaşımız da burda, aslında yani o arkadaşlardan biri de panelde olsaydı bize oldukça aydınlatıcı katkılar olacaktı. Kendisi bu söylediklerimi doğrularsa sevinirim. Genellikle arkadaşların belirttiğı şu. İstanbul tabii farklı olabilir. Gazeteciliğe yeni başlayan arkadaşlarımız sağık muhabiri oluyor diyorlar. Belediye sanıyorum adliye, eğitim, sağık genellikle yeni başlayan için bir alan. Daha sonra ankara'da bir kariyer alanı olarak parlamento var, siyaset var ve kalıcı sağık muhabirleri arkadaşlarımız yok. İkinci bir konu kendilerinin dile getirdiğı, bu konuda eğitim almak istiyorlar. Yani bir eğitim sorunu var ve özellikle de sağık haberlerinde kavramlarla ilgili terimlerle ilgili çok zorlanıyoruz ve bu konuda da ciddi bir danışmanlık alamıyoruz diye bir saptamaları var. Tercih edilen haberler konusundaki saptamaları da şöyle; yeni uygulamalar, yeni araştırmalar ve teknolojiler daha fazla ilgi uyandırıyor. Onlara ilişkin haberlerimiz olursa gazete yöneticileri destekliyorlar. ancak bebek ölümü gibi, anne ölümü gibi bir takım halk sağığı sorunlarının çok ilgi çekmediğı tesbit etmişler. Yine olayın ilk verilmesi gibi önemli bir kritere sahip olduklarını söylüyorlar. Biraz önce söylediğim gibi danışacak kişı bulmakta zorluk çektiklerini ve basın müşaviri olan kişilerin bakanlıklarda ya da genel müdürlüklerde bu konuda yeterli yardımı yapmadıklarını söylüyorlar. Bir de en önemli şikayetlerinden biri özellikle siyasetçilerin ve kurum yöneticilerinin haber diye kendi gösterilerini sunma girişimlerinin kendilerini rahatsız ettiğini söylüyorlar.

Şimdi aslında bu konuda daha fazla şey söylemek mümkün ama, burada kesin bur durum tesbiti yapmak istiyorum. Sağık personeli genellikle basını biraz önce başlangıçta gösterdiğim haberler nedeniyle olumsuz olarak görüyor. Yani kendisine karşı düşman olarak tanınıyor. Kimi basın organlarından da sağık personeli, sağık sorunlarının bizzat sorumlusu diye sunulabiliyor. Bunu bizzat tartışmak istemiyorum. Ama bu alanda

kendimize ilişkin bir belirleme yapma gerektiğini burda asıl tartışmaya açmak istiyorum. Özellikle sağlık personeli olarak basın bize karşı ön yargılı olup olmadığını bir kenara koyarsak sağlık hizmetlerinin Türkiye'deki durumunun kötü olduğunu tesbit etmekte ve çok doğrudan insanı ilgilendiren bir alan olduğu için sağlık sürekli sorun çıkıyor. Sürekli sorun da haber oluyor. Dolayısıyla basın için sürekli bir malzeme var. Kötü sağlık hizmeti malzemesi var. Bunu tesbit etmek lazım. İkincisi, sağlık personelinin genellikle yanlışlığını tesbit etmek lazım. Bu sadece eczanesinde muayenehanesinde çalışan sağlık personeli için değil, kamuda çalışan sağlık personeli de bir yanlışlık içinde. Bunun bir nedeni bana göre sağlık bildiğiniz gibi piyasa egemenliği altında bir olgu ve piyasa mekanizmaları onu yönlendiriyor. Dolayısıyla sağlık personeli ayakta durabilmek için bu piyasa mekanizmalarına uymak durumunda ve birlikte davranmadığı için birlikte daha az davranabildiği için de yalnızlık duygusu var. Bu yalnızlık duygusu ya medyaya basın organlarına bir tepki biçiminde ya da ondan yararlanma, onu kullanma biçiminde tezahür edebiliyor. Bir başka saptama söyleyecek olursak, 1980 sonrası ya da son on yıllarda bir statü kaybı var sağlık personeli ve bunun nedenlerini hepimiz biliyorsunuz. aslında o nedenleri tartışmaya gelmedik ama bu statü kaybını basın haber yaptığında bu statü kaybının bizzat nedeninin basın olduğu gibi bir ilizyonda çıkabiliyor. Aslında bu neden sonuç ilişkisi kurulduğunda o statü kaybının nereye yönelmesi gerektiğini ortaya çıkarmak mümkün sanıyorum. Bu statü kaybına tepki olarak basına tepki özdeşleşiyor.

Son olarak da vatandaş açısından bir durum. Vatandaş sağlık hizmetlerinden yeterince yararlanamıyor. Sosyal Güvenlik anlamında bir sınırlılığı var. Ayrıca sosyal güvenliği olan sosyal güvenliğe sahip olanların da sağlık hizmetlerinden nasıl yararlandığını SSK hastanelerine giden arkadaşlarımızın bilmesi lazım. Dolayısıyla daha başka arayışlara giriyor. İşte zakkumcu çıkıyor. eski ilaçlara yöneliyor. Hocalara yöneliyor. Bunların da bir haber olması için zemin oluşturuyor. Böyle bir mümbit zemin olunca da sağlıkla ilgili olumsuzluklar ortaya çıkıyor ve bu olumsuzlukların haber olmasına biz tepki gösteriyoruz ama bu olumsuzluklarla karşıkarşıya gelmek ya da onlarla ilişkili bir takım şeyler yapmak konusunda sıkıntımız var.

Kitle meslek örgütleri bu konuda ne yapıyor ya da ne yapabilir? Genellikle bizlerin tesbiti şu özel durumlar dışında basının bizim açıklamalarımıza, bizim etkinliklerimize ilgi göstermediği gibi bir tesbitimiz var. Bu konuda bir blok olabilir. Yani tahmin edilebilir ama onun ötesinde bizim yaptığımız şeyler ne kadar iyi ki basın bunu almıyor diye bir sorgulamayı herhalde tartışmak lazım.

Sanıyorum ciddi teknik raporlar hazırlandığında, iyi etkinlikler düzenlendiğinde, kamuoyuna ilginç gelecek etkinlikler düzenlendiğinde, basının buna çok ilgisiz kalmadığı gibi de bir tesbit yapmak mümkün. ama kitle örgütlerinin bizlerde dahil sürekli basınla ilgili bir politikası yok. Yani kitle örgütleri basınla ilişkileri konusunda özel düzenlemelere, özel programlara sahip değil. Ya tepki geldiğinde kınama ve teksip biçiminde ya da cevap biçiminde çalışmalarımız oluyor. Ama sürekli ve düzenli bir programımız olmadığını düşünüyorum bu konuda. Ya da son zamanlarda artan, biraz medyayı etkilemek için medyatik etkinlikler düzenliyoruz. Kendimizi haber yapabilecek etkinliklere yöneliyoruz. Bunların da çok şey olduğunu, uygun bir yöntem olduğunu düşünüyoruz. Burda tartışmak istediğim bir konu var. Medya kitle örgütü ilişkisi açısından belki tartışma bölümünde açmak mümkün. 8-27 Kasım 1993 tarihlerinde Türk Diş Hekimleri Birliği, Sağlık Bakanlığı ve Signal'in katkılarıyla I. Ulusal ağız ve diş sağlığı kampanyası düzenledi. Buna ilişkin bir takım rakamlar vereceğim. Gazetelerde bir takım ilanlar, radyo televizyonlarda milyonlarca liralık reklam yer aldı. 2000 diş hekimi yer aldı. Burda 20 dakika muayene yapılacak ve Signal Dişmacunuyla bir kutu diş eti hastalığını belli eden sıvı verilecek. Harcanan para 2.5 milyar. Bu 2.5 milyarını %87'si bedava dağıtılan macun. Sağlık Bakanlığı'nın katkısı ne? Sonuç ne? Medyayla ilişkilerimiz konusunda ilginç bir örnek. Bunun sorgulanması gerektiğini düşünüyorum. Ama diş hekimlerinden arkadaşlar belki olmadığı için başka bir tartışmaya da yönelmek istemiyorum.

Söylemek istediğim bir şey daha var. Dil meselesi, özellikle, hem basındaki haberlerin çok nitelikli olmadığını ifade ediyoruz, ama, bir taraftan da halkın anlayabileceği ifadelerimizin eksikliğini söylüyoruz. Sanıyorum bu tıbbi gizemli, ya da gizemli kalmasından hoşnut kaldığımız yapısıyla ilgili. Eğer

basında sağlık haberlerinin daha nitelikli olması için çaba sarfedeceksek genellikle kitle örgütlerinin bu soruna, dil konusuna özellikle itina göstermesi lazım. Bu sadece haber dili anlamında bir önem taşımıyor. Ayrıca tıbbın hiyerarşik ve askeri yapısından da kınılması anlamında önem taşıyor. Biz tıbbın demokratikleştiği takdirde sağlık haberlerinin de bundan etkileneceğini söylüyoruz. Ama bunun için başlangıçta kitle örgütlerinin, sağlık meslek örgütlerinin adım atabilmesi lazım. Eğer bu anlamda olumlu adımları atabilirsek, kendi tarafımızı temizlemiş oluruz veya bu konuda adım atabiliriz. Ama gazeteciler yönü ile ilgili çok fazla söz söyleme yetkisine sahip değilim.

Son olarak bağlarken şunu söylemek mümkün. Bir tarafta basın, bir tarafta sağlık personeli, bir tarafta basın çalışanları, bir tarafta sağlık çalışanları diye bir ayrımın doğru olmadığını düşünüyorum, medya ve sağlık diye bakıldığında. Aslında Türkiye'deki g bölenleri iki tarafı da ortadan kesen g bölenleri ve bizim ilişkilerimizi belirleyen de bu güç ilişkileri. Soyut bir basın, soyut bir sağlık diye saflaşmanın yerine bizi aynı tarafta tutan gerek sağlık personeli gerek kendi içinde, gerekse basının kendi içindeki ayrışmaya neden olan g dengelerinin önemli olduğunu ve eğer bir alternatif medya veya daha gtl bir demokratik medya yaratılması söz konusuysa her şeyden önce kendi önerimizin tarafında kalanlarla birlikte ortak tutum olma yollarını tartışmamız gerektiğini, bu dönemde söyleyip sözlerimi tamamlamak istiyorum.

Ec. Mehmet Domaç

Sayın Soyer'e teşekkür ederiz. Sanıyorum tartışma bölümünde sorular olacaktır. Ben sözü şimdi Sayın Hadi Tomruk'a veriyorum.

Ec. Hadi Tomruk

Değerli konuklar, değerli meslektaşlarım, böyle si bir günde sizlerle beraber bir oturumda olmanın mutluluğu içinde olduğumu belirtmek isterim.

Ben 14 Mayıs'da bayram lafını kullanabilecek vaziyette olduğuma inanmıyorum, kendi açımdan en azından. Sorunlarımız diz boyu, ülkemizin sağlık sorunları diz boyu, eczacının sorunları bununla ilintili olarak diz

boyu. Bu noktada ancak ben eczacılık günü diyebiliyorum.

Sözlerime başlamadan önce küçük bir noktayı iletmek isiyorum sizlere. Ben hiç bir açık oturumda şimdiye kadar konuşmuş değilim. Bir çok toplantıya katıldım, bir çok açıkoturumu izledim. Bir çok panel izledim, hep dinleyici idim. Arasına bölgeler arası toplantılarda, kongrelerde konuşmacı olarak bulundum ama ilk defa açıkoturuma katılıyorum. Onun için arkasından şunu da hemen belirtmek istiyorum. Böylesine değerli konuşmacıların arasında nal toplayabilirim. Onun için şimdiden özür diliyorum. Biraz ders çalıştım, son iki gün. Medya nedir? Ne değildir? Ona baktım, dilimin döndüğü kadar sizlere aktarmak istiyorum.

Medya, kitaplara göre bir ifade aracı olduğu gibi bir mesajın bir gruba ulaştırılmasını sağlayan, bilgi yayma araçlarının tümü. Radyo, TV, basın, kitap reklam diye ifade ediliyor, kitaplarda medya üçe ayrılıyor. Özerk medyalar, tele yayın medyası, telekominikasyon medyaları. İşte özerk disketler, bilgisayar yazılımları, uydu yayınıyla. Telekominikasyon medyaları ise Mac Write, BBC hatları ve Turdok, Türkiye'deki Turdok ve benzerleri. Yeni kitaplardan edindiğim bilgiye göre tarihçesi 1837 başlıyor elektriğin, elektrikli telgrafla. 1850-80 arası telefon, 1920'li yıllarda radyo, 1960 yılına kadar sinema, gazete, dergiyle idare etmiş insanlar medya konusunda. 64 yılında ise Tokyo Olimpiyatlarını uydu ile tüm dünyaya iletilmesinde medya çağ atlamış. Gene aynı yılda Video sinyalleri kaydedilmeye başlanıyor. Video, kameralar, işte arkasından evlere giren videolarla aynı şekilde televizyonun daha da kanal sayısının artmasıyla medya hızla yükseliyor. 1970'den sonra ise yeni medyalar dönemi başlamış. Tabi Türkiye yeni medyalar dönemine yeni yeni girmeye başladı. Görsel konferanslar, stereo, TV, teleteks, çağrı cihazı, mobil telefon, tele toplantı, multimedya, faks, mini tel, telkom, görüntülü telefon, elektronik mektup, görüntülü faks, bilgisayar disketleri, kompakt diskler. Medya buymuş efendim.

Şimdi konumuz sağlık, ilaç, medya olduğu için medya ile sağlık ve ilacı birbirine bağlamak düşüncesi ile bir iki de dergi karıştırdım. Eski dergileride karıştırdım. Aralık 1992 tarihli ekonomik politika diye bir dergi var.

Ekonomik, politika, medya köşesinde bir reklamcı arkadaşımızın, Ahmet Turunç adı üstüne basa basa büyük harflerle yazmışlar. "Sigaranın da reklamı yapılır". Reklamcı arkadaşımız şunu diyor. Sigaranın da reklamı yapılır, çevreye zararlı bir ürünün de burada önemli olan başarının kriteri, ticari kriterler ve kalitedir. Demek ki yarısı para kazanmaktır, reklamın ya da medyanın bir gazete var elimde. Cumhuriyet Gazetesi çok eski tarihli 20 Mayıs 1993 perşembe çok küçük bir haber, basına 2.6 trilyonluk teşvik. Hükümet komple yeni yatırım ve tevsî yatırımı başvurularına verdiği vergiden muaf hibe niteliğinde veya çok düşük faizli krediler verdi. Hangi gazete ne kadar aldı. Sabah, 699 milyar 263 milyon lira. Hürriyet, 425 milyar 520 milyon lira. Milliyet, 334 milyar 683 milyon lira. Türkiye, 229 milyar 646 milyon lira (Feza yayıncılık). Zaman Gazetesi, 40 milyar 550 milyon lira. Cedit Grubu Türkiye Günlüğü dergisi içerisinde toplanan ve Özal'a yakınlığıyla tanınan islamcılar 55 milyar 119 milyon TL, yani medyayı hükümetler veyahutda kimi kuruluşlar da desteklemek zorunda hissediyor demek ki kendini. Şimdi milyarları şunun için okudum. Bizim bu etiket meselemiz vardı. Bandroller. Merkez Heyetinin kongrelerinde tutanaklardan okuduğum kadarıyla, şu andaki merkez heyeti başkanımız eski sağlık bakanımızdan daha öncesi sağlık bakanımızdan yaptığı bir görüşmede, efendim diyor, etiket işini bize verin de biz satalım etiketleri. Bakan müsteşarı çağırıyor. Müsteşarına diyor getir ne kadar para kazanmışız bu işten. O da diyor efendim. 40 milyar para kazanmışız bu işten 1.5 senede. Bakanın cevabı, arkadaşım diyor, ben sana 40 milyar parayı vermem kusura bakma. Ben bunla hastane açarım. Hastane açılmadı neyse. Demekk ki 40 milyara hastane açılabilir ve Türkiye'nin bir sürü hastaneye ihtiyacı var. İnsanlar hastane kapılarında kuyrukta sağlıkta bir sürü eksiklikler var, ama bu kadar milyar başka yerlere gidebiliyor. Laf lafı açıyor. Birde tempo dergisinin geçen sayısında en iyi 1000 doktor diye bir kitapçık yayınlandı. Nurettin Hoca'da gelecek diye getirdim özellikle bu kitabı ama gelmedi. Annesi rahatsızmış duyduğum kadarıyla. Nurettin hoca yer almıyor burda. Tabii bir sürü doktor da yer almıyor. Arkasında küçük bir işte özür, herkesi bu yayına koyma durumumuz yoktu diye bir yazı da var. Bir doktorun iyiliği, kötülüğü, en iyiliği, öyle bir liste olur mu? Olmaz gibi geliyor bana.

Düşünemiyorum böyle bir şeyi. Yani derginin baş sayfasında da bunun çarşaf gibi de reklamı var. Arkasında minicik özür dileme var. Yani medyayı anlattım. Basını da biraz anlattım. Gelelim eczacılar, sağlık, medya ilişkilerine. Şimdi efendim 1262 sayılı ilaç yasası var. Bu yasanın 13. maddesinde diyor ki ilaçta reklam ancak tanıtım reklamda değil, tanıtım doktorla eczacıya yapılır, eski bir yasa. Tamam kabul ediyoruz. Eski bir yasa. Ancak İlaç Endüstrisi İşverenler Sendikası'nın da bir kitapçığı var. Tabii ilaç tanıtım ilkeleri diye. Bakıyorsunuz bir sürü caydırıcı reklam, sınırlayıcı maddeler var içinde. Takdire değer maddelerde var. Şimdi bu maddelerle eczanemize gelen arkadaşların veyahut da elime geçen belgeleri ben size aktarıp çelişkiyi aktarmak istiyorum daha doğrusu. Eczane parfümeri dergisi var elimde. İlaç tanıtımı ile ilgili güçlü kadro gerektiriyor diye bir haber. Aynen şöyle diyor. İlaçta tanıtımın doktor ve eczacılara yapıldığını söyleyen Pfizer'in, Umum Müdürü Demir Embiyaoğlu Pfizer'de ise hedef kitlenin sadece doktordan oluştuğunu söylüyor. Sadece doktorlardan. Bir ilaç firmasının bazı etik kaidelere uymak zorunda olduğunu da belirten embiyaoğlu sadece bu kaidelere uyulmadığı bir kaide olduğunu, bu kadronun tanıtım karterleri içinde yer aldığını alan materyalleri denetlediğini işaret ediyor. Ben şimdi Pfizer'in bir kaç tane şeyini size aktarmak istiyorum. Şimdi tıbbi tanıtım ilkelerine uymayan Dermatrosid. Çünkü burda ilacın fiyatı olması lazım. Kontendikasyonu olması lazım. Şusu olması lazım, busu olması lazım, bir sürü eksigi var burda yok.

Bir tane daha bu da başka yok. Çocuk bezi pişiklerinde bir tane daha yok. Bir şey yok, gene yok. Bir tane daha, bir tane daha gösteriyorum. "Doktorunuza söyleyebilirsiniz", "Pfizer sağlık hizmetinde ilim" Ekim 1990. Ne söyleyeceksek artık doktorumuza, bir bayan resmi var. Şekerin fark edilmeyen acısı hayatın tadını kaçırır. Benim ayarımda tombul bir arkadaş var, elinde de bir pasta yiyor. Sağlık hizmetinde ilim Pfizer. Eczanelerimize geldi. Basında da çıktı bunlar reklam olarak. İnsan sağlığı herşeyden daha değerlidir. Bu neyin tanıtımı yani, şimdi 2 tane beyefendi oturuyor. arkasında da bir kara tahta. Banzen halkası var. Azot var, karbon-dioksit falan var. Bir de tam ortasında nasıl çizdilerse bilmiyorum Pfizer gömülmüş siyaha, yalnız etrafı beyaz tebeşirle boyanmış onu başarmakda

mesele nasıl yapmışlar hayret ettim. Hiç bir şeyin tanıtımı yok burda. Bu böyle, tanıtımsız tanıtım bölümüydü. Tanıtımlı tanıtım bölümüne geçmek istiyorum. Bir de başka bir firmamızın bir ilacın çalışma raporu diye bir raporu geçti elime. Arkadaşların, doktorlara eczacılara gidip nasıl çalıştıklarını, nasıl tanıtım yaptıklarını aktaran bir rapor. Hepsini okumaya vaktimiz yetmez, ufak bir iki şey aktarmak istiorum. Toplam 20.078 adet doktora serbest eczane olarak da 5657 kişiye bu raporla ulaşılmış. Efendim Apranax, Tilkotil, Volteren yazan hekimlere Aproz fort ağırlıklı olarak çalışılacak ve üstün özellikleri vurgulanacaktır. amacımız Apranax, Tilkotil ve Volteren yazan hekimleri aproz Fort'a çevirebilmektir. Bu haklılar tabii yani. Ayrıca özellikle halka indirebilmek amacıyla aproz ikilik numuneler ezanelerde çalışılmaya devam edilecektir. Diş hekimleri Aproz açısından oldukça önemli bir gruptur. Bildiğiniz gibi diş hekimleri her dönem özel hediyelerle, maske pamukluk bardak gibi gidilmektedir. Diş hekimlerinin de öncelikle hızlı ağrı kesici ve güçlü antienflamatuar ilaç kullanılır ve genel olarak antienflamatuar destek olarak mutlaka bir antienflamatuar ilaç yazılır. Bu nedenle Aproz'un özellikle diş hekimlerinde kullanım alanı büyüktür. Yapılan özel aktivasyonlarla diş hekimlerinden de aproz oturacaktır. Şimdi efendim, bir de böyle bir kitapçık var, bu da tanıtım. İlacın ne kadar iyi bir ağrı kesici olduğunu aktarmak için bol resimli az cümleli. Atlar falan da var, böyle koşuyor. Pembenin gücü yazıyor en arkasında. Böyle bir kapağı var, kapağı açtığınız zaman hücreden bakıyormuşsunuz gibi. Burda da bir laf, ağrı insanlar için zalim bir hükümdar, hatta ölümden daha korkunçtur. Albert Swaster. Şimdi onun tam adını söyleyeceğim size bunun. İçinde şöyle yazıyor, kitapçıkta. Diş kapağından biri önceki broşürde olduğu gibi. Alber Swaster'in bir sözü bulunmaktadır. Ağrı insanlık için zalim bir hükümdar, hatta ölümden daha korkunçtur. Broşürlü çalışırken ağrıları kısa kesin. Aproz'ün pembe gücünü deneyin mesajı işlenecektir. Daha çok şeyler var. Onların hepsini aktarmak istemiorum. Vaktimiz yok. Hediye diş hekimlerine 15'er adet bardak 5'er adet maske verilecektir. Diş hekimlerini kazanmak bizim için çok önemlidir. O nedenle bu saatlerden diş hekimlerine de verilecektir. Dikkat, bu bölüm bütün branşlarda aynı şekilde uygulanacaktır. Ağrıları kısa kesin, pembenin gücünü deneyin diyerek aproz'ün ikili.

numunelerini bırakınız. Doktorlarına ağırları süratle kestiği için bu sefer size kasklı Aproz getirdik diyerek, o kasklı saati bırakınız, dilediğiniz yere arabanıza ya da masanıza yapıştırabilirsiniz. Böylece 15 dakikada aproz'ün ağırları kestiğini görmeniz daha kolay olacaktır. Sabah bir, akşam bir Aproz şeklindedir. İyi günler doktor bey ,doktor hanım.

Bir de SSK için promasyon çalışması var. Burda diyor ki tanıtım stratejisi her dönem Beklozon'un promasyonunda ekonomiklik vurgulanmalıdır. tüm formlarıyla genel kontikastroidler içinde günlük tedaviler açısından en ekonomik olan için SSK'lar hedef alınmalıdır. Demek ki o kortizon bir değişik ki eczacılar falan hedef alınmıyor. SSK'da çalışmayan doktorlar da hedef alınmıyor. Daha bir sürü şeyler var da, bunu da atlamak istiyorum müsadenizle.

Efendim Kurtsan'ın bir mektubu var eczanelere Ağustos 1993'da yollanmış. Biraz eski ama ben biriktiriyorum hepsini. Bir vaka dolayısıyla Dr. Güven ertğrul Eti'den Kurtsan'a açık mektup. Burda işte Kurtsan'ın bir ilacı hakkın-da uzun uzadıya doktor övgüyle bahsediyor. Şöyle iyidir, böyle iyidir, şu işe yarar bu işe yarar diye. Bunu da arkadaşlar eczanelere yollamış. Hoşlarına gitmiş yollamışlar. Biz de okuyalım, doktorun ne kadar beğendiğini anlayalım diye. Ya da böyle bir promasyon, tanıtım çalışması Roche'den bir şey eczaneme gelen, bir siyah beyaz beyefendi resmi var. 3 tane ok geliyor kafasına doğru. Hiç bir şey yazmıyor, arkasına bakıyorsunuz. Sağlıklı yaşam için milyonlarca yepyeni ürünler kılan Roche geleneğinin devamını bekleyiniz. Bekleyeceğiz. Bu da ilaç fiyatının içine giriyor, bunların parası. Biz bekliyoruz, 15000 eczaneye, şu kadar doktora postalanıyor, biz bekliyoruz. Sifar ilaçlarından sayın eczacı, sifar ilaçları toplum sağlığı e ulusal ekonomiye katkı sağlamak amacıyla Linsif Ampul ve Gensif Ampul fiyatlarını eşit, Gensif'in fiyatlarını eşit etki gücüne sahip muadil antibiyotiklere oranla düşük tutmaktadır. Ülkemiz ilaç sanayiinin köklü ve saygın kuruluşlu Sifar, geniş bir ürün yelpazesine sahiptir ve yeni atılımlar hazırlığındadır. Stoklarında mı yeterli miktarda bulundurarak daha pahalı olan muadillerinin yerine Linsif (Lincomycin) veya Geusif (Gentamycin) almak isteyen müşterilerinize yardımcı olacağınıza güeniyoruz. Bu çerçevede işbirliğinin daha da geliştireceğine ve toplum sağlığına hizmetle birlikte yeni başarılar

kazanacağımıza inanıyorum. Bu ucuz eşdeğer uygulamasından sonra ortaya çıkan bir şey, burda da kenarda ucuz ilaç diye bir damgası var. Genel aynı firmanın başka bir şeyi. Sayın Eczacı 15.11.1992 günü televizyon 1. kanalda yayınlanan programında değerli gazeteci Uğur Dünder ilaç prospektüsü ile ilgili araştırma yayınlar. Başta ABD olmak üzere bir çok ülkede prospektüs uygulaması yoktur. Amaç kişilerin yanlış bir şekilde kendi kendini tedavi yoluna gitmesini önlemektir diye bir şey Terfena'nın reklamı. Şimdi burda fiyat yok, konfirindikasyon yok. İlacın ne işe yaradığı yok. Hiç bir şey yok. Başka bir haber var burda. Şimdi burda fiyat yok, kontrendikasyonu yok. ilacın ne işe yaradığı yok. Hiç bir şey yok. Ben başka bir haber var, burda şimdi konu Uğur Dünder'dan açılmışken uğur Dünder'in Show TV'de sunduğu programdan ilaç eşdeğer ilaçlarla ilgili sunduğu bir program vardı. O geldi aklıma. Onu bir aktarayım istiyorum sizlere kısaca. Efendim Nobel'in bir ilacı Omeprazol içeren bir ilaç. Doğuda, Doğu Anadolu'da bir eczanede bulunuyor. İçindeki etken maddeler falan bozulmuş, atandaş da eczanede onu gösteriyor. Öyle bir program. Bir kaç firmanın ilacı çıktı öyle, bakıyorsun bir firmanın ilacı yok. Halbuki o en başta ezacı odalarının yayınında şurda burda en başta olan bir ilaç yok. Ülser ilacı, ama bir şey var o programda, program başlar başlamaz bir reklam çıktı. Bir diş macunu reklamı, 5 dakika geçti program kesildi. Bir diş suyu reklamı çıktı. On dikaka geçti bir şey daha geçti bir seramik reklamı çıktı. Dedim tamam artık. Burda çıkmaz bu ilaç. Çıkmadı nitekim. Sonra bakıyorum Uğur Dünder'in programına hiç o reklamlar çıkmıyor artık. Çünkü program değişti. Başka şeyler yayınlanıyor şimdi ha! demekki bazı şeyler reklamla da kamufle olabiliyor, ben bunu artık görmeye başladım. Öyle düşünüyorum. Yoksa onun ne aynı firmanın pardon selpak mendil de çıktı. unutmuştum onu dör reklam çıktı. 10 dakikalık program arasında 4 reklam, ilaç konusunun. Çok örnek var. Mesela bir tane var, "Medakosal Pomad deniz mevsiminde cildin güvencesi. Sayın meslekdaşımız yaz ve deniz mevsimine girmeye hazırlandığımız şu günlerde güneş yanıklarını önleyici ve tedavi edici müstahzarlar doğrultusunda müşteri talepleri de artış gösterecektir. Bu önemli gereksinimi en uygun şekilde karşılayabilmek nitelikli olarak medakosal pomadın aşağıdaki üstünlüklerini belirtiyoruz. Koruyucu olarak kullanıldığında güneş yanıklarını önler. Mükemmel bronzlaşmayı cilde zarar

vermeden gerçekleştirir. Süratle bronzlaşmayı gerçekleştirmek için kullanılan bazı kozmetik ürünler gibi güneş ışınlarını cilt altı dokularına taşıyarak tehlikeli durumlar yaratmaz. Medakosol pomad oluşmuş yanıkların süratle iz bırakmadan tedavi eder. Madakosal pomad deniz mevsiminde cildin güvencesidir." Artık güneş yağı falan almaya satmaya gerek yok. Biz Medakosal'u veririz olur biter iş. Başka bir firmanın, dünyada dengeler değişiyor hipertansiyon tedavisinde de. Eski gazete küpürleri var. İşte savaş olmuş, şu olmuş, bu olmuş. Bir şeyler olmuş. Öyle birşey arkasında da gene minik bir açıklama. Gene doğru dürüst bir bilgi yok. Bu eczacı odaları yayınlarında da çıktı. "Aydın dans ettiren promasyonu" bir arada bir Sandoz firması kaset veriyordu doktorlara. Choopen, Mozart buyurun dinleyin diye. üzerinde de yazıyor. Yaşam hareketiyle güzeldir. Biarison. Biarison tanıtımı. Burda Nurofen'in saati var efendim, takimi var, duvar saati va bir de kravatı var, o kravat da hepsi aynı renk olduğu için takmanın imkanı yok. Tek tük olacak eczacı. Aktive şurup tablet, ev sakinleri için çalışanlar için, nezle ve hapşırık yönetimi ele geçirdiler. Buyurun bilimsel bir tanıtım. Eczanelere yönelik bilimsel bir tanıtım. Çok güzel bir broşür. Son bir şey daha söyleyeceğim. aslında söyleyecek çok şey var ama efendim, benim elimde iki tane Pulmeks pomad var. Pulmeks pomadın ruhsat tarihleri aynı. Pulmeks pomadın prospektüslerini okuduğunuz zaman yalnız tipleri değişti. İçindeki hammaddeler aynı, ruhsat tarihleri aynı, kutusunun rengi değişti. Yeşildi, sonrada mevsimsel değişiklik oldu. Yalnız bir şey daha var. Prospektüsü olduğu gibi değişti. Artık bebeklere kullanılmıyor. Burun deliklerine sürülmüyor. Hamilelerde kullanılmıyor. Bir sürü kontrendikasyon çıktı ortaya. Yeni Pulmeks'de. Eskisinde yok. Eskisinde eczanelere atkı vermişti. Üşütmsinler diye Pulmeks'in yanında atkı. İşte çanta verdiler. İşte ilan yaptılar. Poşet verdiler. Bebeklere bile rahatlıkla kullanabilirsiniz dediler. Beliniz ağrıyor, sırtınız ağrıyor, bir bardak suya koyun soluyun nefesiniz açılsın dediler. Buna bakıyorsunuz. Bunların hiç birini yapmayın diyor. Merak ettim firmaya telefon açtım, dedim ki nedir yani bu ürünün sorumlusu kimse lütfen verin şu arkadaşla konuşayım. Bunun prospektüsü değişmiş eczacının bundan haberi yok. Merak ettiğim için yeni ambalajlı ilacın prospektüsünü okudum. Yoksa benim de haberim olmayacaktı.

Efendim ürün sorumlusu Ankara'ya gitti gelecek dediler. Ne zaman gelecekse, adresimi verdim lütfen beni arasın dedim. aramadı beni arkadaşımız. Üç gün geçti, gene aradım. Gene cevap yok. Bir gün istanbul Ecza Koop.'ta oturuyorum, bir işte pazarlamacı arkadaşı geldi o firmanın. Dedim ki böyle böyle ben arıyorum kimse cevap vermiyor dedim. Bu işin doğrusu nedir. Bilmiyorum efendim dedi. Bu işler böyle gidiyor dedi. Yani şimdi bu sorumsuzluk değil mi?

Öteki türlü bol bol kağıt yolluyorsun ezaneye. Şunun içini değiştir arkadaşım. Bunu verirsen çocuğa dokunur. Bunun kontrendikasyonu vardır. Şudur budur. Niye bunu insanlar söylemiyor? Bol bol reklam yapıyor. Böyle böyle oluyor. Bu niye olmuyor. Yani buna bir dur demek lazım değil mi? Bu arkadaşlarda rahatsız oluyor. Basında Sağlık Bakanı'nın dün sabah yaptığı bir açıklama var. Basın açıklamasında aynen dediğinin cümlesi cümlesine okuyorum.

"İlaçta kalitenin imalatçı seviyesinde garanti edilmesini sağlayacak olan bu uygulamaların ve ayrıca ilaçların etkili ve emniyetli olma vasıfların en yakın takipçisi ise biz eczacılar olmak zorundayız. Şimdi biz son 6-7-8 senedir İstanbul'da bunu yapıyoruz. İlaçta reklam yapmayın diyoruz. Yalan haber vermeyin diyoruz. Yalan yanlış işler yapmayın yayınlamayın diyoruz. Hep kötü oldu ki şimdi bakan kendisi söylüyor bunu. Başka bir şey daha var. Nitekim diyor bakan geçtiğimiz günlerde toplanan 1. Dünya Sağlık asam-blesinde ilacın kalitesi etki ve emniyeti promasyonu konusunda görüşmeler yapılırken ilk kez bu alanda eczacının rolünü vurgulayan bir rezölüsyon da gündeme alınmıştır. Ha!! Demek ki biz senelerdir doğru yapıyormuşuz. Senelerdir doğru yapıyormuşuz.

Teşekkür ederim sayın Başkan.

Ecz. Mehmet Domaç

Doğrusu ben Hadi Tomruk'dan bir Virigen örneği göstermesini bekliyordum. Herhalde onu broşür olarak gelirken atlamış sanırım. Daha sonra onunla ilgili de görüş ortaya çıkabilir. Ben şimdi sözü Sayın Nail Güreli'e veriyorum.

Nail Güreli

Teşekkür ederim. Söz savunmanın gibi oluyor biraz belki ama bekleyeceksiniz. Değerli konuşmacı arkadaşlarımızın değindiği noktalarda bende elbette görüşlerimi açıklayacağım. Ayrıca savunma yapmak diye peşin bir niyetim de yok. Beraberce sohbet edeceğiz. öncelikle ben de bayramınızı kutluyorum ve yakın ilginizi de kutluyorum. Çünkü ben bu salonda diğer panellere de katıldım. Böylesine sıcak ilgiyi teneffüs eden salonu dolduran toplulukları çok ender gördüm. O bakımdan çok mutlu oldum. Sizi kutluyorum, bayramınızla birlikte ben tıpla ilaçla hiç ilgisi olmayan bir kişiyim. Hatta o kadar ki ilaçtan çok uzak dururum. Hiç ilaç kullanmayan bir kişiyim. Aspirin dahil. Fiziki olaylar zorunlu kılmadıkça. Ancak şimdi işte, yaşımızın ilerlemesi nedeniyle E vitamini alıyorum biraz. ama onu da şey olarak aktif maddesinin pek etkin olmadığını, az olduğunu düşünerek, demin arkadaşımın gösterdiği örneklerden de esinlenerek onu kullanmakta bir şey görmüyorum, endişe duymuyorum. Şimdi ezacılık sektörüyle basın sektörünün ortak sorunları son günlerde güncel bir ortak sorunu var. ekonomik sorun, 5 Nisan paketiyle gelen ekonomik sorunlar ve basın da medya da daha geniş deyişle daha kapsamlı deyişle medyanın yaşadığı ekonomik bir bunalım var. Türkiye'nin genelindeki bu ekonomik bunalıma koşut olarak sanıyorum ki sizlerin de böyle bir sorunu var. Bunun en belirgin örneğini de satışların durmuş olması ve çok azalmış olması ve siz dede ne ölçüde var? Bilmiyorum sizin sektörde ama basın sektöründe önemli ölçüde işsizliğe yol açmış bir kriz yaşanıyor. Gazeteler bir hayli satış kaybeden, tiraj kaybeden gazeteler, işçi çıkarma, çalışanları çıkarma yöntemiyle bu sıkıntının bir bölümünü karşılama yolunu seçtiler. Bazı gazetelerde fiyatlarını indirdi. iki gazete şu anda fiyatlarını indirmiş durumda ki şu günlerde gazetelerin genelde 10 bin lira olan fiyatlarının 12'ye hatta 15'e çıkması planlanıyordu. ama Nisan olayları patladıktan sonra, işte aradan tabii döviz de uslubuna uygun olarak fırladıktan sonra fiyat arttırma imkanı kalmadı, çünkü satışlar hayli düşmüştü. Tutunabilmek için fiyatları indirdiler ve tasarruf önlemlerini uyguladılar. Sayfa sayıları biraz azaltıldı. Halbuki bu işten hiç kabahati olmayan çalışan insanları çıkarma yoluna da ağırlık verildi. ama görüyorum ki ilaç sektöründe fiyatların durması ya da düşürülmesi

diye bir husus söz konusu değil. Fiyatlar süratle artıyor. Dışarda da bir eczacı arkadaşla sohbet ederken belirtti. Ocaktan bu yana son üç dört ay içinde üç aşamada %120'yi bulmuş ilaç fiyatlarındaki artış. Etiketler yapıştırılıyor üstüne fiyatlar çıkıyor. Şimdi ilaca daha fazla girmeden önce konunun başlığında medyada olduğuna göre benimle de daha çok o yönü ilgili bulunduğu göre ben medyadaki sıkıntının nedenleri üzerinde biraz durmak istiyorum. Tabii ilaç sektöründeki sıkıntı konusunda durmaya hiç yetkin değilim. Medyadaki sıkıntı, basındaki sıkıntı tabii, bugünün birden bire patlayıvermiş spontone bir olayı değil. Çok eskilere dayanan nedenleri var. Baştan beri gelen basındaki yanlış istihdam politikası uygulamasının nedeni Patronaj kesimi hep efendim düşük ücretle insan çalıştırma yöntemini seçti. Bu tabii uzun vadede basında kaliteyi diyebileceğimiz ya da daha doğrusu insan zenginliğini insan çeşitliliğini sağlayan ve gazete için basın için çok gerekli olan bir unsuru ikinci plana itti. Yeterli önemi ve değeri vermedi hiç bir zaman patronaj kurumu emeğe.

İkinci yanlış yatırım yanlışydı. Günlük düşüncelerle bir uzun vadeli ekonomik planlama basın ekonomisine uygun bir planlama yapmaksızın arkadaşımın da bahsettiği kredilere de dayanarak çok büyük yatırımlara bugün gerekli olup olmadığı tartışılır hale gelen büyük yatırımlara bina yatırımlarına, teknoloji yatırımına para yatırdılar ve bununla da birlikte tabi basına büyük bir sermaye gelmiş oldu. Basınla ilgili olmayan para kazanmak için ve diğer işlerini de olumlu etkiler biçimde bağlamak düşüncesiyle basına büyük sermayeler geldi. Bu sermayenin gelişyle tabii basının yönetimi, yöntemi, gelenekleri, değişti bir ölçüde bunu teknoloji değiştirdi. Elbet teknolojiye karşı çıkmak mümkün değil, teknolojinin gelmesi ve uygulanması gerekli. Ama gelen teknoloji ne ölçüde bugün kullanılabilir, ne ölçüde rantabldır, onu da tartışılabilir durumda. Bir traj yarışına girince tabii büyük sermaye yatırılınca çok büyük satışlar zorunlu hale geldi. Satışları sağlamak içinde promasyon yolu seçildi. Promasyon tanıtım için kullanıldığı zaman diğer ülkelerde görülüyor tanıtıma bir araç olarak kullanıldığı zaman makul ve kabul edilebilir belki ilaç sektöründe de olduğu gibi. Ama bir tanıtım aracı olmaktan çıkıp da amaç haline geldiğinde işte orda kantarın topuzu kaçıyor ve bir kısır döngü içine girdi basın.

Efendim bugün işte 30 kupana bir araba verirken, yarın iki araba vermek zorunda kaldı aynı trajî korumak için. Efendim ondan sonra 15 kupona, 5 kupona, tek kupana araba verecek hale kadar geldi. Bu tabii ekonomisini çok zorladı. Doğal sınırların ötesine götürdü ve bunun üstüne de efendim işte ekenomik kriz, 5 nisan kararları gelince çok büyük bir bunalımın içine düşmüş oldu. 5 Nisan kararlarından sonra sanıyorum sizin sektörde burda bende aslında onu yeni öğrendim. Bir ikinci olay daha yaşanmış oluyor. 13 Nisan kararlarıyla ilaç üreticileri, ilaç sanayicileri ilaç firmaları iskontaları düşürmüş ve vadeleri kısaltmışlar. Bu da eczacılar için ayrı bir darbe. Görüyoruz ki burda, başlangıçta da değindiğim gibi ilaç üreticileri bu sıkıntıları başka yollarla kazançlarını azaltma fiyatları sınırlama veyahut indirme yoluyla frenleme niyetinde değiller , arada eczacılara yüklüyorlar. Şimdi tabii ilaç tüketiminin,ilaç satışının gazete satışı gibi birden bire azalması onları fiyat indirmesine zorlar mı? Zorlamaz mı? Üzerinde düşünmeye değer. Ama ilaç satışları azaldı dersenez belki alınmıyor bu gün ilaç satılmıyor. Bir çok hasta, hastasına bir çok kişi hastasına ilaç almaktan sanki nazar eyliyor durumunda. Bu giderek yaygınlaştığı zaman belki bir kara mizah unsuru ama ölümlerin artmasını bekleyeceğiz ki ilaç satışları iyice dursun. İlaç firmalarının aklı başına gelsin ve makul bir fiyat politikası, bir makül ekonomi politikası uygulamayı yeğlesinler. Zannediyorum ilaç sektöründe de bu güne kadar temelde bir yanlış uygulama oldu. Her alanda olduğu gibi ilaç tüketimi tüketici bir toplum özelliğine uygun olarak ilaç tüketimine de özen verildi, toplumumuz özellikle vitaminlerde ve reçetesiz satılan ilaçlar konusunda buna çok rastlandı. Tabii bunları sınırlamak mümkün değil, hele liberal ekonomilerde bunu sınırlamak, kısıtlama getirmek mümkün değil, bu tür şeylere keza gene basın sektörüne 'de bir uygulama yaparsak, efendim orda da basın özgürlüğünü kısıtlamak mümkün olmadığı, işte bugün zaman zaman çeşitli konularda tartışma konusu olan yayınları da önlemek mümkün değildir. Mümkün görünmüyor. Halkla sağlık konusunda veyahut eczacılık konusunda dediğim gibi tabii bu konularda yetkin bir uzman olmadığım için bir takım gözlemlere daha doğrusu halkla ilişkiler bakımından bir halk gözüyle, bir vatandaş gözüyle, bir takım gözlemlere değinme durumunda kalıyorum. Bir prospektüs konusu var.

İlaçların içinden çıkan prospektüsler bilindiği gibi okunmayacak derecede büyütle okunabilecek küçüklükte çıkıyor. Bir de efendim dil sorunu var. Latince yazılıyor ilacı kullanacak olanın ondan hiç bir şey anlaması mümkün değil. Keza arkadaşımın belirttiği basında sağlık haberlerindeki dil sorunu da gerçektir. Orda da bir takım yanlışlarla karşılaşılıyor. Ama bunu tek taraflı olarak sadece basına yazan gazeteciye ya da o habere yüklemek doğru olmaz sanıyorum. Nitekim işte tıp dünyası, eczacılık dünyasında bu prospektüs olayındaki dil sorununu her iki yönüyle de çözümlemiş değil bana göre ve eczalıhta sanıyorum batı ülkelerine göre araştırmaya da gerekli para ayrılmıyor. Günü birlik politikalarla kar ve kazanç önde tutularak gidiliyor. 5 Nisan kararlarından sonra tabii gündeme gelen özelleştirme konusu zannediyorum ki sağlık sektörünü de tehdit ediyor. Bu özelleştirme, beynelminel evrensel kurallarına uygun olsa kabul edilebilir yanları olabilir. ama gözlemlenen odur ki bu güne kadar konuşulan, tartışılan ortaya çıkan niyetlerde görünen odur ki, özelleştirme adı altında bir takım devlet kurumları büyük sermaye gruplarına peşkeş çekilme niyetindedir. Örneğin işte Karabük Demirçelik, işte en son günlerin gündemde olan konusu, zararda olduğu gerekçesiyle kapatılmak yahut çok yok pahasına belli bir gruba devredilmek isteniyor. Halbuki yine basına yansıdı. Zararda olmadığı halde Ankara'dan verilen fiat emriyle 5 milyar zararda gösterilmiş. Bir başka örneği devlet malzeme ofisinin kapatılmasına teşebbüs ediliyor. O da yine aynı sektörde bir büyük sermaye grubuna peşkeş çekilme niyetini ortaya koyuyor. Çünkü oda zarar eden bir kuruluş değil.

Üstelik kamu kurumlarına da çok ucuza kırtasiye malzemesi sağlayan bir kurum. Özelleştirdiği zaman kamu kurumlarının o malzemeleri hangi fiyata alabileceği, bulabileceği de özel sektörün insiyatifine terkedilecek yarın, öbür gün. Keza SEK kurumu da yine bu sektördeki büyük sermayelerin kazancına kazanç hırsına teslim edilecek.

Sağlık haberlerinin basında yeteri kadar yer almadığı konusuna değindi arkadaşımız, Ata Soyer. Orda doğrusu ben o oranı yadırgadım. Halbuki öteden öteden beri basında bir anlayış vardır, yahut bir kural vardır, hatta üç konunun her zaman büyük okur kitlesi bulduğuna inanılır ve o konularda ne kadar yazı yazılırsa yazılsın haber yazılırsa yazılsın, araştırma yapılsa

yapılsın, her yayının izleneceği düşünülür. Bunlardan biri para ile ilgili konulardır. İkincisi sağlıkla ilgili konulardır. Üçüncüsü de cinsellikle ilgili konulardır. Bu üç konularda ne zaman yazı yazsanız, haber yapsanız geniş okur bulur. Bunlar, yapılan yazı dizileriyle de yayınlanan haberlerin topladığı ilgiyle aşağı yukarı kanıtlanmış durumdadır. Ama son zamanlarda sanıyorum ki politika ve ekonomi tabii para ağır bastığı için o diğer konuyu, sağlık konusunu geriye itmiş olabilir bir ölçüde. Şimdi Ata Soyer, devam edeyim mi Sayın başkan yoksa uzattım mı?

Ecz. Mehmet Domaç

Tabii, tabii. Devam edebilirsiniz.

Nail Güreli

Arkadaşlarımızın da özellikle medya konusundaki görüşlerine ben de değinmek istiyorum. Ata Soyer arkadaşımız çok ilginç değerli bir araştırma yapmış, uğraşmış, gazetelerden, haberler gösterdi ve doğru haber-yanlış haber oranları üzerinde de durdu. Tabii şimdi yanlış haber tanımını da yaparken haksızlık etmemek lazım. Yanlış haberin kaynaklanması sadece gazetecinin hastasından yahut gazetesinin niyetinden kaynaklanıyor değildir. Bir kere genelde söylüyorum, genelde gazetecinin haber alma kaynakları çok sınırlanmıştır. İşte malum 657 sayılı devlet memurları kanunu ve buna dayanarak da her başbakanın göreve geldikten sonra aman gazetecilere bilgi vermeyiniz, demeç vermeyiniz diye yaptığı genelgelerdir. Efendim gider bir muhabir arkadaşımız, sağlık muhabiri arkadaşımız bir trafik kazası olmuştur hastaneden doktordan kaç ölü olduğunu, kaç yaralı olduğunu sorar. Benim bilgi vermeye yetkim yok der. Devlet memuruyum, hatta bunun çok trajik, komik olaylarıyla da karşılaşmışlar arkadaşlarımız. Vali'den izin alınız, bakandan izin alınız diye. Trafik kazası gününbirlik bir olaydır. Oradan belki hemşireden bilgi alan arkadaş dostane ilişkilerle hademedi bilgi alınır, sağlık personelinde bilgi alınır Ve ertesi gün belli bir trafik kazasında bakarsınız ki bir gazetede 12 ölü vardır. Öbür gazetede 15 ölü vardır. Bazı gazetede 10 vardır. Yaralı sayısı değişiktir. Ölü sayısı değişiktir. Tabii bunu okuyan okur da yahu şu gazetelere bak kaza haberinde kaç kişinin olduğunu bile doğru dürüst veremiyorlar derler. Ama bunun kabahati sadece gazetecil-

erde değildir. Çünkü orda projeksiyonda gördük. Bir hanım kızımız gitmiş doktordan hiç birşey saklanmaz demiş . Tansiyonu ölçtürmek için galiba soyunmuş, şimdi bu doğru haber mi? Yanlış haber mi? Bunu tayin etmek ve bunun faturasını kime, doktora mı çıkarmak, hastaya mı çıkarmak, bunu gazeteye koyan gazeteciye mi çıkarmak daha doğru olur, tayin etmek zannediyorum ki zor. Bir de şunu ayırmak lazım. Basındaki haberleri ve basını değerlendirirken tabii çeşitli türler var bütün dünyada. Bulvar Gazeteciliği var, haber gazeteciliği var. Efendim araştırma gazeteciliği var. Şöyle gazete var. Böyle gazete var, dergi var. Şimdi bazı bizde de özellikle gelişmekte olan ülkerde gerek demokratik rejimi oturmamış demokrasi kültürü oturmamış her türlü sosyal düzeni oturmamış rejimleri oturmamış toplumlarda bu tür sıkıntılar oluyor. Zaman zaman dalgalanmalar oluyor. Çok abartılı yönelmeler oluyor, bu basına da yansıyor. Bir dönemde biliyorsunuz şimdi adını anmak istemiyorum hiç bir zaman ismini anmak istemiyorum. Bir gazete aşağı yukarı birinci gazete olur hale geldiki müstehcen neşriyat yapan bir gazeteydi bu bazı aileler evlerine sokmuyorlardı bu günlük gazete bir tehlike olarak görüldü. Üzerinde doktora tezleri yapıldı. araştırmalar yapıldı. Bu toplumu afyonluyor diye gazete hakkında hem tepki oldu ama gazetede büyük ilgi gördü. Dediğim gibi üst sıralara tırmandı, en çok satan gazeteler arasına girdi. Ama bugün o yok artık, müstehcenlik cinselliği kullanma şekli değişti. Keza dil konusunda da aynı şeyi düşünmek lazım. Bunlar zaman zaman toplumlarda dediğim gibi bir tür gelip geçici deformasyonlar oluyor. Dilde de bir zamanlar Öztürk Serengil'in kulakları çınlasın. Türkçeyi yozlaştıran deforme eden sözcükleri vardı. O zamanda Türkçe'ye saygısı olanlar haklı olarak tepki gösterdiler. Türkçe elden gidiyor filan diye. Ama o Öztürk Serengil'in meşhur ettiği işte "yes....., şeydi, şuydu, buydu" sözcükleri yok oldu gitti. Bir müddet bir başka ses sanatçısı bazı sözcükleri popüler hale getirdi. Ama bunlara gelip geçici olaylar diye bakmak, ama buna karşıda tabii gerekli önlemleri almak gerekli, eğitimi yapmakta uygun olur. Ata Soyer arkadaşımız sağlık muhabiri arkadaşlarımızın sorunlarına değindi. Tabii burdaki sorun genelde bir sorun basında. O da yine patronaja dayanan bir olay. Uzmanlığa gidilmemiştir basında. Ne yazık ki muhabir arkadaşlar son zamanlarda biraz

gidiliyor, işte o da şimdi sağlık muhabiri diye ayrılıyor. Polis, adliye muhabiri diye ayrılıyor, ama çok köklü muhabirliğin de ötesinde olabilecek bir araştırma uzmanlık gazeteciliğine ne yazık ki gidilmiyor. Bu gerçekten bir sorun. Dış politika konusunda da böyle işte ülkelerde görüyoruz. Efendim, bırakın orta doğu masasından sorumlu uzmanlaşmış bir gazeteci olmasını Ortadoğudaki her ülke için ayrı bir uzman gazeteci var. Ama orada muhabirler yazarlar, baremin birinci sırasındaki diyelim, barime olarak tabir edersek genel yayın yönetmeninin maaşı düzeyinde maaş alıyor. Adam 60 yaşına geldiği zaman, 50 yaşını geçtiği zaman da hala muhabirlik yapmaya devam ediyor. Çünkü artık o konunun uzmanı olabiliyor. Yazdığı yazı da yaptığı araştırma da sağlıklı oluyor. Hatta bu konunun uzmanlarından daha sağlıklı ve doğru oluyor. ama dediğim gibi bir genel yayın müdüründen daha çok da maaş alıyor. Bizde bu söz konusu değil, ben kendi adıma hatırlarım en sevdiğim branştı benim muhabirlik. Röportaj yazarlığı. 1960'dan önce işte 800 lira maaşım. 1300 lira teklif ettiler, beni yazı işlerine aldılar. Gazetenin mutfak tabiri edilen yerine 800 liradan 1200 liraya çıkması 500 liralık bir fark önemli bir farktı ve ben o tarafa geçtim. 500 lira fark için. Hep te bunu üzelerек hatırlarım aslında. Ama bu tabii işte mesleğin bir noksanını aslında beraberinde taşıyıp bu günlere kadar getiriyor. Meslek içi eğitim de yok. Diğer sektörlerde var. Ne yazık ki basında medyada meslek içi eğitim yok. Şimdi televizyon dalında bir ölçüde o da daha çok teknolojik gelişmelere dayanan meslek içi eğitim yapılıyor. Burda mesela konumuz sağlık ve ilaç olduğuna göre meslek örgütleriyle birlikte diyelim ki Tabip Odası ile Eczacılar Odası ile ve Gazeteciler Cemiyetiyle birlikte meslek içi eğitimler planlanabilir diye düşünüyorum. Biz genel de yani bu konu bu gün gündemde olduğu için söylüyorum. Ama genelde biz yönetime geldiğimizde cemiyette, mesleğimize bir meslek içi eğitim konusunu da düşünmektaydık. Belki bu bir ilk adım olabilir diye iyimserlikle düşünüyorum.

Ecz. Mehmet Domaç

Başkanı da burda, sanıyorum memnuniyetle karşılayabilir.

Nail Güreli

Bakarak söyledim zaten. Evet şimdi sağlık personeli gazetecileri bir düşman

gibi görüyor dedi bir ara Ata Soyer arkadaşım, tabii bu onu da kaydediyorum. Bu statü kaybetmeden belli bir tepkidir. O düşman gibi gördüğünü ben kabul etmiyorum. Ne gazeteci sağlık personelinin düşman gibi görüyor, ne de sağlık personeli gazeteciyi düşman gibi görmüyor. Ama şu çelişki yaşıyor. Türkiye'de son olaylarda da yaşadık. Devlet memuru olan polis efendim devlet memurunu copluyor. Şimdi bu bir bilinçsizlikten ve eğitimsizlikten kaynaklanan bir olay. Hedef sapmasından kaynaklanan bir olay belki de görev anlayışından kaynaklanan bir olay. Bunu Türkiye genelinde Türkiye'nin ekonomik sosyal kültürel sorunları içinde düşünürsek yani alınmadan birilerimizi düşmanca görüyormuş gibi bir algılamaya gitmeden çözümleyebiliriz diye düşünüyoruz. Zannediyorum ki öyle yaklaşmak daha sağlıklı olur. Basının bizim sorumlularımızla ilgilenmiyor konusu yani sağlık haberlerine, eczacıların sorunlarına yer vermiyor konusu gerçektir. O kadar gerçektir ki bu. Çeşitli sektörlerde çeşitli panellere katıldığım zaman öteden beri gazeteci olarak hep aynı konuyla karşılaşmışım, karşılaşmışımdır. Doğrudan doğruya beni de muhatab almışlardır. Sendikanın panellerine gittiğim zaman efendim gazeteler sendika haberlerine hiç yer vermiyorlar bu nasıl iş. Nasıl oluyor. Tamam haklısınız vermiyorlar işte. Şu şu nedenlerle vermezler. Siyasal haberler, şu filan ama olay tek taraflı değildir. Bunda sizin de kabahatiniz vardır, demişimdir. Siz sendikası bu kadar üye işçiniz var. Bir etkinlik yaptığınız zaman, bir olayınız olduğu zaman, bir sorununuz olduğu zaman bunu basına ilettiğiniz takdirde, ilettiğiniz halde, gazetede yer almıyorsa ertesi gün gazeteye 15 kişiniz, 20 kişiniz telefon edip de eleştiri de bulundu mu? 30 kişi mektup yazdı mı? Bırakın 30 kişiyi, 5 kişi mektup yazdı mı aynı konuda ve gazete yönetmeni yazı işleri müdürü biz böyle böyle yaptık bu sorununuz var duyurduk da etkinlikde yaptık. eylemde koyduk, niçin yer almadı gazetendi. Biz senin gazeteni protesto ediyoruz. Bırakıyoruz, okumayacağız dediğiniz zaman ben mutfak tarafında, işlerin o tarafında olduğum için çok samimi söylüyorum bu etkiler, gazete yönetimini, toplumsal tepkimizi de göstermemiz lazım. Sadece biz etkinlik yaptık, söyledik, bizim sorununuz bu. Yer alsın diye beklemek yanlış. Bankalarla sorunu olan bir grup bütün gazete yazarlarına, üyelerine mektup yazdı ve beş-altı köşe yazarı konuya değindi, haber oldu ve sorunlarını hallettiler o

bankayla. Sonra onu yapan arkadaşı bir araştırmasında buna yer verdi. Şimdi basınla ilişki kurmanın çeşitli yöntemleri de var. ayrıca bu bir uzmanlık işi, basın ve halkla ilişkiler bir meslek dalı. Bunu kitle örgütlerimizin amatörce kendi kadroları ile, kendi yönetim kurulu kadroları ile yapmaları her zaman olumlu sonuç vermez. Yani mutlaka kitle iletişim örgütlerimizin artık çağımızda halkla ve basınla ilişkileri için konunun uzmanı olan kişileri çalıştırmalarına inanıyorum. O taktirde bu tür şikayetlerin azalacağı diğer örnekleriyle de görülmektedir. Evet, Hadi Tomruk arkadaşımızda medyaya verilen kredilerden söz etti, onları biliyoruz. Hatta son zamanlarda başka kredilerden de söz ediyor. Tabi medya, özellikle de dediğim gibi büyük sermayeler geldikten sonra tamamen ticari bir iş haline geldi. Ticari bir iş olunca bence kredinin alınması normal, asıl medyanın eleştirilecek tarafı yapısının değiştirilmiş olması, büyük sermayenin sultanı altına girmiş olması. Bu gün belli başlı medya grupları büyük sermayenin etkisi altındadır. Büyük grupların, bankası vardır, gazetesi vardır, radyosu vardır, televizyonu vardır. Bunların kredi almasının lafı bile olmaz. Çarpıklık asıl temeldedir, bunun üzerinde durmak lazım. Bu da memleketin genel ekonomik sosyal kültürel sonucudur diye düşünüyorum. Gene bir benzetme yapayım; eskiden , efendim, basında eskiden gazeteleri gazeteciler çıkarırdı ve gazeteler baş yazarlarının adlarıyla anılırdı. Ahmet Emin Yalman'ın Vatan'ı, Fali Rıfkı Atay'ın Dünya'sı denirdi. Yunus Nadi yada Nadir Nadi'nin Cumhuriyet'i denirdi. Selim Ragıp Emeç'in Son Postası denirdi. Gazetecilikten gelirlerdi. Ama bu gün artık gazetecilikten gelipde büyük gazetesini yaşatan kimseye rastlamıyoruz. Büyük sermaye gelmiştir ve tamam büyük sermaye gelsin gazete artık bir sanayiî dalıdır, büyük yatırımları elbet gerektirmektedir. ama gazeteye ticari bir olay olarak sadece gazete çerçevesinde para yatırmak başkadır, gazeteyi yönetmek, gazeteyi yayınlamak başka şeydir. Sermaye gazete çıkarır ama gazeteyi yayınlamaması gerekir. Gazeteyi gazetecilerin yayınlaması gerekir. Bu çarpıklığında acılarını yaşıyoruz. Eczacılıktan da örnek vereyim. Belki tam oturmaz ama aklıma geldi, arkadaşımı dinlerken, eskiden ilaçları da eczacılar üretti büyük ölçüde. Ben hatırlıyorum, yeşil, kırmızı zehirli dolaplar vardı, bu gün onlar kalmadı. Tamamen fabrikaların eline gitti. Bu belki teknolojinin doğal

bir olayı ama deminki örnekle bir paralellik kuruyorum, hani gazeteyi gazetecinin, ilacı ise eczacının yapması gibi. Belki biraz nostaljik bir çağrışım. aslında basın-iktidar ilişkisinde, basının yapısının değişmesiyle değişti. Siyasal iktidarla olan mesafeler daraldı, bir çok gazete ve gazeteci tarafından. Tabi bir çok sektördede var. Efendim epeyce konuştum galiba. Şimdilik söyleyeceklerimi burada noktalayım. Sorular tartışmalar olursa yine görüşlerimi açıklamaya çalışırım. Çok teşekkür ediyorum.

Ec. Mehmet Domaç

Sayın Nail Güreli'ye teşekkür ediyoruz. Sorular varsa hemen alalım. Sorular yoksa Aktüel eczacılık dergisinin daha güzel bir dünya adlı fotoğraf yarışmasının ödül törenini sayın Cem adalı anons edecek. Ama sorular varsa hemen alalım. Buyurun Maide hanım.

Maide Selen

Efendim sorum Nail Güreli Beye. Prospektüslerin okunamayacak şekilde yazılması özgürlük müdür?

Nail Güreli:

Efendim ben özgürlük kısıtlaması olarak ifade ettim ise yanlış dil kullanımının düşünce özgürlüğü ile ilişkisi yok, ilgisi yok. Orada hatta prospektüstende örnek verdim. Yani halkın anlaması için prospektüs dilinin sadeleşmesi gerektiğine değindim. Basındaki haberlerin doğru, yani yanlışsız çıkabilmesi, dil konusunda yanlışla düşülmemesi için bunun meslek örgütlerinin de görevi olduğunu söyledim. Hatta işte meslek içi eğitim yapıldığı zaman bunlarda ele alınabilir. Bir kasıt olmadan da yanlış yapılabiliyor, bilgisizlikten de yanlış yapılabilir. Tabi bunların özgürlükle bir ilgisi yok. Gazetelerden verdiğiniz örnekler, tabi bu tür yanlışlar olabiliyor, olmaması gerekir. Ama dediğim gibi meslek örgütlerinde burada çalışma yapması gerekir. Diyalog kurulması gerekir, bir takım şeyler yapması gerekir. Meslek içi eğitime biraz değineceğim, bu her meslek için bir ihtiyaç. Bunu yerine getirmedikçe, bu tür hatalar olabiliyor. olmamasını arzu ettiğimiz halde.

Ecz. Maide Selen

Cilt bakımında kullanılan bir preparatı çocuklara pşik için veriyorlar. Nasıl oluyor?

Ecz. Hadi Tomruk

Sayın Maide hanım, yani ben şunu açıklamak istiyorum, Madecazol pomat ilaçtır. İlaç olması açısından eczanede insanların rahatsızlıkları için verilen birşey. Yalnız, Johnson and Johnson ürününü hanımların cilt bakımında kullandıkları preparatsa...hayır efendim bakın bir göz merhemi. Göz merheminin içinde vazelin vardır, normal deri merhemi içerisinde de vazelin vardır, yalnız göz merheminin içindeki vazelinin çok daha hassas olması lazımdır. Onun için göz merhemini cilde sürebilirsiniz ama cilt merhemini göze süremezsiniz. Onun için, bebek için kullanılan ürün, büyük insan içinde kullanılabilir, bir sakıncası yok, yani tam kozmetik açıdan cevap veremiyorum ama bence bir sakıncası yok, kullanılabilir. O yüzden bayanlara tavsiye edilebilir. En azından bir örnek daha vereyim size. Şampuan, şampuanlar bu gün eczanelerde satılmıyor, her yerde satılıyor. Bebe şampuanı da kullanıyor insanlar. Ben o açıdan değerdendiriyorum. Madecazol pomat'ın üstünde, güneş yağıdır bronzlaşabilirsiniz demek yanlışdır. Bu eczacıya yollanan bir belgedir, tanıtımdır. Eczacı gel kardeşim bu madecazol pomad'dan alda bronzlaş dememelidir diyor. Yani tavır yanlışdır. Ona bakarsanız zeytinyağı içiyorlar uçuyorlar. Ona bakarsanız hiç kimse zeytinyağı içince uçacağına inanmaz yani. ancak bebekte kullanılan Johnson bebe yağı büyük insanda kullanılabilir diye düşünüyorum ve eczane pazarının dışında olan bir üründür. ilginç birşey daha söyleyeyim size, sağlık -ilaç-medyaya olduğu için konumuz, mesela bir Alfasid- Duocid konusu var. Bir senedir reklam yapıyor arkadaşlarımız. Daha bir türlü düzeltme diler. Başka bir kuruluşun medyada çıkan yazısı yüzünden bu insanların ne hapları ne şurupları satılmadı Türkiye'de 1.5 senedir, 2 senedir. Niye satılmadı, denildi ki bunun için de etken madde yoktur. Şimdi bu medyayı yanlış kullanmaktır. Şimdi bu firma yatırımının karşılığını alamadı, belki zarar etdi, belki malını satamadı, ticaretini yapamadı.

Dr. Ata Soyer

Soruları genel olarak yanıtlarsak, aslında konuşma sırasında aktarmaya çalıştım ama yeterince açılmamış olabilir. Sorunu basın ve sağlık arasında bir karşı karşıya gelişe daraltmanın doğru olmadığını söylemiştim. Gerek Nail bey, gerek Maide hanım'ın sorularından sonra yinelemeye ihtiyacım var. Tıpkı basın gibi sağlıkda ciddi bir piyasa egemenliği altında ve bu piyasa egemenliği bizim bütün kurallarımızı belirlemiş durumda. Gerçi basındaki kadar bir tekelleşmeden söz etmek mümkün değil ama bir ideolojik tekelleşmeden, tıpta, mümkün e tıbbın bu yapısı her türlü davranışa yansıyor. Yani burdaki 1000 hekim listesinin hazırlanmasına manipüle eden hekimlerden tutunda ilaç satıcılarına kadar etkiliyor. Bu mesleki deformasyon yaratıyor, statü kaybına yol açıyor ve saire vesaire. Ama bu basına yansırken genellikle okuyucunun sorunlarından ve zaaflarından haber yapıyor. Yani şimdi sorunlarımızı oraya yansıtıyor ama bizim sorunlarımızı ve zaaflarımızı yansıtıyor. Nedir bu kadar psikoloji, bu kadar cinsellik haberi olur mu yoksa olmaz. Yani bizim zaaflarımızdan kar etme, bu sağlıkda özel sektör egemenliğinde oluyor, basında da bu tür haberler biçiminde oluyor. Bunu gidermek için bir siyasi bir toplumsal güç olmak lazım. O yanına hiç değinmedim zaten. ama ciddi bir tüketici örgütlenmesi gerekiyor. Varsa bunu güçlendirmek gerekiyor. Bunu, çalışan örgütleriyle nasıl koordineli çalışmak gerekiyor. Bunu tartışmamız gerekiyor ve basına karşıımıza almadan, basın çalışanları ile nasıl iyi işler yapabiliriz. Bunu koymak lazım. Sanırım sizin sorununuzun da en önemli yanıtı Türkiye'de ciddi bir tüketici organizasyonunun olmamasıdır. Yani sağlık hizmetini satın alanların, basını okuyanların bu konuda daha ciddi düşünüp daha iyi organize olmaları lazım. Varolan örgütleri güçlendirmemiz lazım.

Olgu düzeyinde dil meselesinide şöyle anlatmak istiyorum. Bizim kullandığımız dil anlaşılabilir bir dil. Bu işin teknik yapısıyla da ilgili olabilir. ama şöylede bir yapısı var, bir ayrıcalıklılığında yansıması bu. Tıbbi da söyle düşünün, 1800'lülere gittiğimiz zaman batı tıbbında hekimler, eczacılar genellikle ya aristokrasiye ya burjuaziye sundukları hizmetin karşılığı olarak bu mesleği oluşturmuşlar. Dolayısıyla bu hiyerarşik ve toplumdan uzak bir mesleki yapı oluşturmuşdur. Dilde bunların içinde bir tanesi. Biz bu dili kul-

kişilerin haberleri de var. Bir örnek verdim, dert köşesi olan bir doktor arkadaş gazetede, şikayeti olan bir hastaya dideral önerebiliyor, insidon önerebiliyor. Bunları da yanlışlar arasında ve tüketimi arttırıcı haberler arasında saydım. Zaten çok kavgaya gelmedik burdan uzlaşma çıkmasından yanayım. ama sorunu çözme noktasında söyledığınız doğru. Yani bu kadar şey söyleyip soruna ilişkin ne söylenebilir. Aslında sorunun büyük bir kısmı bizim dışımızda olduğu için bizimle ilgili kısımlarında mütevazi adımlar ne olabilir. Nail Bey'in önerisi aslında bu toplantının en iyi önerisi bana göre. Böyle bir şeyi kendi açımızdan başlatabiliriz. Jeofizik mühendisi arkadaşımız Oğuz Bey'de yeniden yapılanma noktasına parmak bastı ciddi bir olay. Aslında meslek örgütlerinin bir medyası var. Çok bilinmeyen bir medya. Mesela arkadaşlarımızın dergileri çıkıyor, eczacıların çıkıyor v.b. Ve bu oldukça az basılıp, az dağıtılıyor. Fakat oldukça içerikli derinlikli çalışmalar içeriyor. Şimdi bunun birleştirilip, bir güç haline getirilip insanlara aktarılması sorunu var. Medyaya ne kadar haber yaparsak yapalım, onların öncelikleriyle bizim önceliklerimiz denk düşmeyecektir. Dolayısıyla biz kendi hazırlıklarımızı, kendi alternatif medyamızı nasıl oluşturabiliriz. Bunların bir kısmı radyoya, gazeteye, televizyona yansıyabilir ama burada üretilenlerinde kamuya aktarılması gibi bir sorunumuz var. Bu bir güçle ilgili ama sanıyorum önümüzdeki hedeflerden biri o olabilir. Son olarak da şey söylemek istiyorum. Bu iyi etkinlikler iyi çalışmalar olduğu zaman, basın bunlara gözünü kapatamıyor. 1989'da hatırlarsınız, Ankara'da beyaz eylemler oldu. Ankara'dan başlayıp Türkiye'nin diğer yönlerine giden. Biz o sırada basında çıkan haberleri taramışdık. Eskiden çok sınırlı haber çıkarken sadece o 1-1.5 aylık sürede yaklaşık 116 haber çıkıyor 10 tane de köşe yazısı çıkıyor. Bu etkinliklerin iyi bir şekilde organize edildiğinde basının bununla ilgilenmesinin mümkün olduğunu kanıtlıyor. Ayrıca birtakım yöntemler kullanmışdık. Bir de onu göstermek istiyorum. Kendi sorunlarımızı klasik bir basın açıklaması biçiminde değilde, basından arkadaşlarımızla, karikatürist arkadaşlarımızla birlikte organize ettiğimiz zaman bunun basın tarafından kabul edilebilirlik oranının arttığını görmüşükdük, bunu da bir örnek olarak aktarmak istedim. Son sözümde Hadi Bey'le ilgili. Başlarken ben daha önce panele çıkmadım, ona ilişkin birşey anlatacağım. Soruyu

soran eczacı arkadaşımın söz gelmeden önce 1 saat sohbet ettik. Kendisini tanıttı ben de kendimi tanıttım. Nesiniz dedi. Panelistim dedim. O da dedi ki böyle bir meslek bilmiyorum dedi. Bende dedim ki yok, panelde konuşmacıyım. Hadi bey böyle bir meslek olmadığını da kanıtlamış oldu böylece. Teşekkürler.

Ecz. Hadi Tomruk

Dediğim gibi konumuz sağlık-ilaç-medyanın mümkün olduğu kadar alanlarını irdelemek. Yoksa yüzde 75 enflasyon gelirken, yüzde 110 ilaç zammına biz de karşıyız, bizim de hoşumuza gitmiyor. Geçen sene SSK 3 trilyon para kazandı, ucuz ilaç uygulamasından veryansın ediyor SSK'ya sanayiciler. Yapabilirler en azından şu var, medya, gazete çıkaran büyük müesseselerin devlet babadan kredi almalarına da karşı değilim kendi açımdan. Alsınlar, gözümüz yok. Ama gayri safi milli hasıladan, devletin sağlığa daha fazla pay ayırmasını istiyoruz. Derdimiz bu. İnsanlar hastane kapısında bekliyor. Teşekkür ederim.

.....: Evet son olarak ben de çözüm bekleyen arkadaşımızı müsterih etmek için söyleyeyim. Aslında bu tip panellerde, toplantılarda, toplulukların belli bir fikirde görüş birliğine varması da bir sonuçtur. Arkadaşlarımda söylediği gibi bene 2 somut fikir ortaya kondu. Birincisi meslek içi eğitim, ikincisi medyalara okuyucu dinleyici kitlesinin tepki vermesi ki bence bunların ikisinde olumlu çözümlerdir. Bundan ötesi de can sağlığı dediğim gibi belli konularda saptamalarda bulunduk, görüş birliğine vardık sanıyorum. Bir takım yanlışları tespit ettik hep birlikte, bu da bir kazanımdır bence. Teşekkür ederim.

Dinleyici:

Son söz halkındır, son olarak bir söz verin.

Ecz. Mehmet Domaç

TBMM olsaydı son söz halkındı ama burası TBMM değil onun için ben sözden önce ödül töreni için sayın Cem Adalı'yı çağırıyorum. Biz de burdan kalkmıyoruz, ödül alanları izliyoruz.

Oturumu sayın Nail Güreli zaten çıkarken sonuçlarla kapamıştı. Ben ödül

töreni için arkadaşımı davet ettim, ondan sonra dışarda sohbet edeceğiz. Konuşmacılar da orda olacaklar.

Ecz. Cem Adalı

Değerli meslektaşlarım, 1994 yılı 14 Mayıs Ezacılık bayramı ödül törenine Ayek Ecza Koop.'un yayın organı Aktüel Eczacılık dergisinin düzenlemiş olduğu bir fotoğraf yarışmasıyla katkıda bulunmak istedik. Bu amaçla düzenlemiş olduğumuz yarışmaya toplam 71 meslektaşımız katıldılar. Hepsine bu sıcak kılğilerinden dolayı da teşekkür ediyoruz. Ayrıca bu yarışmanın sponsorluğunu üstlenen bilim ilaç firmasına da teşekkür etmek istiyoruz. Şimdi yarışmada ödül kazanan arkadaşlarımızı sıra ile davet edeceğim.

Juri özel ödülünü kazanan yapıtın sahibi Elif Kişioğlu. Sanıyorum burda değiller. Ankara'dalar, gelemediklerini öğrendik. Şimdi ben ayek Yönetim Kurulu Aktüel Eczacılık Dergisi Yazı İşleri Müdürü, Fotoğraf yarışması sekreterimiz Ecz. Tijen Atay'ı sahneye davet ediyorum. Çünkü ödülü kendisine vermesi amacıyla burada bulunması gerekiyor. Şimdi Juri özel ödülünü kazanan arkadaşımızın ödülünü ve mansiyonları ermek üzere üç kooperatif başkanı ve İst.Eczacı Odası Başkanı Mehmet Domaç'ı sahneye davet ediyorum efendim.

Ecz.Mehmet Domaç

Biz sahnedeyiz galiba.

Ecz. Cem Adalı

Mansiyonlar için sayın Sait Yücel'i sahneye davet ediyorum. Sayın Tez Koop yönetim kurulu başkanı Ahmet Beşdere ve Ayek Yönetim Kurulu başkanı Ulvi Ergun Avrupa Birliği Farmasötik Ürünler Birliği temsilcisi sayın Fernand Savar solonumuza girdiler. Kendileri aynı zamanda birincilik ödülü kazanan arkadaşımızın ödülünü takdim edecekler. Juri özel ödülünü kazanan yapıtın sahibi eczacı Elif Kişioğlu ödülünü Sayın Mehmet Domaç aramızda bulunmayan Elif Kişioğlu yerine Ecz. Tijen Atay'a takdim edecekler efendim.

Mansiyon sahipleri sayın Ecz. Asuman Akgün, Bilim ilaç firmasında kendileri görev yapıyorlar. Mansiyon ödülünü almak üzere sahneye davet ediyorum.

rum kendisini. Ayrıca eczacı Hakkı Ünlü ve Ezacı Erol Özdayı mansiyon kazandılar, onları da sahneye rica ediyorum. Eczacı Erol Özdayı sanıyorum burda değiller. Kendilerinin ödülü tekrar Tijen Hanım tarafından kendisine gönderilecektir.